

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: С. Горова, О. Пестрецова, Ю. Якименко *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 91
(8 грудня 2011 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	27
ПОЛІТИКА	40
ЕКОНОМІКА.....	45

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Глава держави підписав Закон «Про вибори народних депутатів України»

Президент України В. Янукович підписав Закон № 4061-VI «Про вибори народних депутатів України», ухвалений Верховною Радою 17 листопада 2011 р. Про це повідомив глава Адміністрації Президента С. Львовчкін.

В. Янукович вітає консолідацію усіх політичних сил Верховної Ради довкола Закону про вибори.

Новий Закон готувався за участю вітчизняних і міжнародних експертів, відповідає світовим стандартам демократії і є виконанням відповідних міжнародних зобов'язань.

Президент України вважає, що наступні парламентські вибори, які відбудуться відповідно до цього закону, будуть демократичними і продемонструють вільне волевиявлення українського народу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.12).*

Верховна Рада України – на порядку денному законопроект «Про ринок землі»

Верховна Рада в четвер, 8 грудня, планує розглянути в повторному першому читанні допрацьований законопроект № 9001-1 «Про ринок землі», а також у другому читанні законопроект № 9368 «Про Фонд державного майна», який регламентує порядок діяльності цієї установи. Про це йдеться в порядку денному Верховної Ради.

Крім цього, запланований розгляд у другому читанні законопроектів № 8709 про введення обов'язкової закупівлі ядерного палива за процедурою закупівлі у одного учасника, № 9415 про розмежування повноважень ФДМ і Державного агентства з управління державними корпоративними правами і майном.

Також запланований розгляд проекту закону № 9410, яким пропонується уповноважити Центральну виборчу комісію забезпечувати державні закупівлі товарів, робіт і послуг для функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи державного реєстру виборців. Повісткою передбачається також розгляд парламентом у другому читанні проекту закону № 7007 про заборону реклами лікарських засобів. Крім цього, запланований розгляд законопроекту № 9014 про продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення до 1 січня 2013 р. Також планується, що парламент розгляне ряд законопроектів Президента В. Януковича. Зокрема, серед них проекти № 9435 про врегулювання надання адміністративних послуг, № 9316 про скорочення кількості заступників голови

Антимонопольного комітету з 5 до 2, № 9494 про створення в структурі Служби безпеки України підрозділу контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки.

Також запланований розгляд законопроектів про порядок надання депутатам Верховної Ради зареєстрованих законопроектів, зокрема № 9322–1 про введення електронної розсилки депутатам інформації про реєстрацію законопроектів замість їх надання в друкованому вигляді.

Раніше Голова Верховної Ради В. Литвин прогнозував, що парламент не зможе прийняти закон про ринок землі в цілому до кінця 2011 р. У зв'язку з цим він повинен буде набрати чинності з 1 січня 2013 р. Для того щоб уникнути колізії щодо терміну дії мораторію на продаж ринку землі сільгосппризначення, який закінчується 1 січня 2012 р., Верховна Рада, на думку В. Литвина, повинна ухвалити окреме рішення з цього питання.

Як повідомлялося, Верховна Рада відправила на повторне перше читання проект закону про ринок землі. Даним документом пропонувалося визначити правові й економічні основи організації і функціонування ринку земель і порядок проведення продажу земельних ділянок і прав на їх оренду на земельних торгах. Нагадаємо, законопроект Кабінету Міністрів «Про ринок землі» № 9001-1 був зареєстрований у Верховній Раді 19 липня. А 7 липня 2011 р. парламент прийняв Закон «Про державний земельний кадастр».

Утім, станом на 12.00 ранкове засідання ВР не почалося у зв'язку з тим, що народні депутати від «БЮТ – Батьківщини» заблокували трибуну парламенту. Зокрема, декілька парламентаріїв заблокували спікерський вхід в президію стільцями, розвісили плакат з гаслом: «В. Янукович, не вбивай Юлю» і розмістилися на місцях глави парламенту і віце-спікерів.

Нагадаємо, у вівторок, 6 грудня, опозиція вже блокувала роботу Верховної Ради, вимагаючи внести до порядку денного законопроект про декриміналізацію статті КК, за якою засуджена экс-прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко.

Як заявив лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов, парламентська більшість веде переговори з представниками опозиції стосовно розблокування роботи Верховної Ради.

«Що стосується розблокування, ми прагнемо домовитися з нашими колегами. Ми не прихильники якихось дій на сьогоднішній момент. У нас не виникає поки якоїсь гострої необхідності по розгляду законопроектів», – сказав О. Єфремов на брифінгу 8 грудня. При цьому він підкреслив, що на порядку денному сесії «дуже багато важливих законопроектів, які необхідно розглянути до кінця року». «Ми зараз перебуваємо у стадії оцінки ситуації для подальшого ухвалення рішення», – додав депутат.

В цей же час під стінами парламенту проходить акція протесту проти ухвалення закону про ринок землі. Близько 150 аграріїв станом на 10:35 вимагали біля будівлі Верховної Ради не приймати закон про ринок землі сільськогосподарського призначення. Кількість учасників акції протесту постійно збільшується. Вони розмістилися за забором, що захищає будівлю парламенту. Люди тримають у руках національні прапори і плакати: «Ми не

раби!», «Ні, закону про ринок землі», «Зупинимо аферу із землею», «Продаж землі – це продаж України як держави» та інші.

Охорона будівлі Верховної Ради посилена – окрім міліціонерів, які зазвичай забезпечують охорону правопорядку, біля будівлі стоїть декілька десятків співробітників спецпідрозділів МВС (*Новості.dn.ua* (<http://novosti.dn.ua>), *МінПром* (<http://minprom.ua>), *Сьогодні* (www.segodnya.ua), *Ура-Інформ* (www.ura-inform.com). – 2011. – 8.12).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Якименко, мол. наук. співроб.

Социальные протесты в Украине в отражении СМИ

Массовые акции протеста, начавшиеся в Украине в сентябре, когда стало известно о решении правительства ликвидировать льготы некоторым категориям граждан, быстро распространились практически по всей стране и стали одной из главных тем, обсуждаемых отечественным политиком и масс-медиа. Тем более, что социальные требования протестующих, отчасти вследствие присоединения к ним оппозиционных сил, логично переросли в требования политические, а тенденция обострения социального противостояния, вследствие политики сокращения бюджетных расходов продемонстрировала себя не только в Украине. Впрочем, стремительная политизация протестов стала результатом не только активного включения в происходящее оппозиции, но и действий власти, не продемонстрировавшей особого стремления к достижению консенсуса с протестующими и обвинившей в сложившейся ситуации своих предшественников. Подчеркивая, что акции протеста могут быть технологическим проектом по дестабилизации обстановки в стране, власть заявляет, что ситуация с отсутствием финансирования всех предусмотренных различными законами льгот – следствие популистской политики правительства Ю. Тимошенко в 2008–2009 гг., внесшей хаос в систему госуправления, что и привело к сегодняшним массовым протестам и угрозе дестабилизации государственных финансов. «Мы сегодня искупаем грехи Ю. Тимошенко, В. Ющенко, а также всех тех, кто ценой популизма хотел удержаться у власти. Мы имеем результат того, что мы получили за пять лет, когда брали кучи социальных обещаний, которые бюджет страны не в состоянии выполнить», – заявляет заместитель главы фракции Партии регионов в Верховной Раде В. Колесниченко. «Все, что мы можем сделать для людей, – мы делаем... Но все, что чревато подрывом финансовой стабильности государства, – на это мы пойти не можем», – объясняет Премьер-министр Украины Н. Азаров. По его словам, правительство создало рабочую группу, «которая рассматривает вопрос урегулирования тех конфликтов, которые сейчас имеют место». По словам

Н. Азарова, все необходимые для социальных выплат средства будут предусмотрены в бюджете на следующий год. «В рамках госбюджета будут предусмотрены ресурсы, которые будут выделены на урегулирование этого вопроса», – заявляет Премьер.

Однако протестующих такие объяснения не удовлетворяют.

Многотысячная акция протеста чернобыльцев, афганцев и детей войны, которая началась 29 ноября у здания Кабинета Министров Украины, была объявлена бессрочной. К протестующим присоединились представители партии «Батьківщина». Незадолго до этого центром противостояния власти и протестующих стал Донецк, где при демонтаже палаточного лагеря скончался один из участников акции. Это событие имело значительный общественный резонанс и стало дополнительным поводом к активизации протеста.

«Не заставляйте нас, инвалидов-“чернобыльцев”, умирать под стенами Верховной Рады и Кабинета Министров. Не доводите нас до крайности, чтобы наши социально-экономические требования переросли в политические», – отмечалось в обращении участников митинга.

«Конечно же, оппозиции нужны какие-то поводы, трагические инциденты, которые могли бы усилить негативное восприятие власти», – комментирует ситуацию политолог В. Фесенко. «Надо не просто заявлять о “злочинном режиме”, надо иметь какие-то факты его деятельности. Нужны жертвы. Хотя, очевидно, что в Донецке мы имеем дело с трагическим стечением обстоятельств. Просто оппозиция пытается это стечение обстоятельств использовать в свою пользу. Насколько это эффективно? Рейтинги оппозиции последний год не растут, и нет оснований полагать, что подобный трагический инцидент будет способствовать их увеличению. У нас достаточно консервативный избиратель, и, на мой взгляд, никакого прямого влияния на рейтинги оппозиционных сил эта ситуация не окажет», – заявил эксперт.

1 декабря люди вышли на улицы в большинстве крупных городов страны. Акции протеста помимо Киева проходили во Львове, Донецке, Луганске, Харькове и других городах. По оценкам организаторов протестов, примерное количество участвующих в митингах составило около 100 тыс. человек.

Несмотря на действующее постановление о запрете проведения акций в центре Киева, 1 декабря под Верховной Радой Украины кроме бессрочной акции протеста чернобыльцев прошла акция предпринимателей из движения «Вперед», требующих «переучета власти». Напомним, глава Харьковской всеукраинской общественной организации инвалидов «Союз Чернобыль Украины» П. Прокопенко отметил, что недавнее решение суда о запрете на проведения митингов «нарушает все наши права». По его словам, это также является свидетельством того, что власть неспособна управлять страной. «Наши акции будут продолжаться, несмотря на то, что власть убивает нас», – подчеркнул он. Кстати, после судебного решения, запретившего проведение акций протеста в центре Киева, бессрочную голодовку объявили луганские чернобыльцы, заявившие, что к этому решению их также подтолкнуло

безразличие власти и невыполнение требований участников предыдущих митингов.

Акцию протеста у здания Кабмина также попытались провести активисты «Радикальной партии» О. Ляшко. Не получив разрешения на проведение акции, они пытались присоединиться к голодающим, однако были прохладно встречены участниками акции, которые на начальных этапах протеста заявляли, что во время подобных акций политика должна быть в стороне. «Основой таких акций является община. Политика здесь необязательна. Более того, политика должна вообще быть в стороне», – цитируют СМИ мнение главы Украинской ветеранской организации И. Коцюрба.

Председатель Донецкой областной организации инвалидов Чернобыльской катастрофы «Чернобыль-Едність» Н. Гончаров также опроверг заявления местных властей Донецка о политической подоплеке продолжающихся акций. Напомним, губернатор Донецкой области А. Шишацкий заявил, что протестные мероприятия донецких льготников финансирует «Батьківщина». Он также сообщил, что на протестах чернобыльцев пытаются пиариться партия «УДАР» В. Кличко и партия А. Гриценко «Громадянська позиція». Участники акции опровергли такие заявления, однако полностью дистанцироваться от политики не смогли.

Учитывая реакцию власти и общества на происходящие события, протестующие были вынуждены выступить с политическим заявлением, в котором подвергли власть жесткой критике. Участники бессрочной акции протеста в Донецке заявили, что, «проводя бездарную и откровенно антигосударственную политику, олигархические кланы во главе с В. Януковичем загоняют Украину в пропасть. Цель этой политики – превратить граждан Украины в нищих и рабов. Их так называемые реформы ставят нас перед угрозой нового Голодомора. Дальнейшее пребывания этих “профессионалов” у власти представляет реальную опасность для жизни и здоровья украинских граждан». Они также потребовали «отмены всех нормативных актов, которые ограничивают или отменяют социальные, экономические и гражданские права и свободы граждан Украины, неукоснительного выполнения правительством всех социальных обязательств и немедленного прекращения узурпации власти и проведения выборов Президента и парламента, как того и требует Конституция 1996 г.».

Массовые акции протеста продолжились 6 декабря во Львове. В рамках мероприятия, чернобыльские организации «Матери Чернобыля», «Дети Чернобыля» совместно с Гражданским движением «Вперед!» начали бессрочную акцию протеста против социальной политики правительства. «Акция продлится, пока власть не начнет выполнять законы Украины и решения судов государства», – отмечает сопредседатель ВОО «Гражданское движение «Вперед!» Р. Секела. По его словам, «сегодня для защиты своих прав объединяются и выходят на совместные акции протеста чернобыльцы, предприниматели и афганцы Украины. Если власть не выполнит своих обязательств, то в будущем с нами будут пенсионеры, студенты и другие

граждане. Тогда это уже будет революция, а не акция протеста». Таким образом, по его мнению, львовский митинг объединил Львов, Киев и Донецк в единую протестную акцию против «цинизма и издевательства власти».

Тем временем представители власти заявляют, что протесты в стране не носят массового характера и организованы оппозицией. Как отмечает Н. Азаров, «правительство пошло на беспрецедентные решения и в 2–3 раза с 1 января повышаются пенсии реальным ликвидаторам последствий аварии на Чернобыльской АЭС». «Сейчас по всей стране проводится анализ и масса примеров, когда “липовые” чернобыльцы, “липовые” справки, “липовые” решения судов. Вот с этим всем будем разбираться и все те, кто причастны к этим махинациям, все получат по заслугам», – заявляет Премьер.

«Давайте откроем глаза и посмотрим, что в мире происходит, что в Европе происходит. Ну, должны мы иметь ответственность перед своей страной, перед нашими людьми, или нет, или будем продолжать дальше раскачивать лодку, как это делали на протяжении последних 5–6 лет?» – спрашивает глава правительства, подчеркивая, что сегодня никому не удастся дестабилизировать ситуацию в стране. «Ни у кого не получится взорвать ситуацию! Как бы им не хотелось», – заявляет чиновник.

Член парламентской фракции Партии регионов В. Зубанов также утверждает, что акции, организованные оппозиционными лидерами, не нашли массовой поддержки граждан из-за того, что люди не доверяют оппозиционерам, несмотря на недовольство, которое действительно существует в обществе. «Отсутствуют лидеры, которым люди доверяют. Люди чувствуют фальшь. Они чувствуют фальшь Королевской, которая имеет существенные прибыли от угольного бизнеса, и к которой много вопросов. Они чувствуют фальшь О. Ляшко, который стремится легко заработать рейтинг на человеческом горе. Они не доверяют А. Кужель, которая не может ответить, как люди, это, прежде всего, касается представителей малого бизнеса, будут получать пенсии», – говорит депутат.

Донецкий губернатор А. Шишацкий предполагает, что «часть организаторов акции, для того чтобы отработать дальше заказ, станут продолжать эту акцию во что бы то ни стало». Он считает, что постановление Кабмина об урегулировании выплат ликвидаторам аварии на ЧАЭС может быть компромиссом между правительством и большинством чернобыльцев, которые не вовлечены в политический проект. В то же время политик не исключает, что подобные акции могут быть обкаткой сценария дестабилизации обстановки в преддверии парламентских выборов. «Я думаю, что это отработка определенных технологий, а ситуация подбирается по случаю. Сегодня это чернобыльцы, а завтра может быть что угодно. Технологии будут отрабатываться», – отметил губернатор. При этом он подчеркивает, что власть готова противостоять таким действиям.

Некоторые представители власти и ранее заявляли, что проблемы в социальном обеспечении способны спровоцировать массовые народные волнения и забастовки. Так заместитель главы фракции Партии регионов В. Коновалюк отмечает, что причиной нынешней эскалации протестов

является разрыв между высокими и низкими доходами граждан, который сейчас достигает 1 к 30, при том, что социальный блок правительства фактически провалил выполнение программы экономических реформ Президента в части наведения порядка в социальной защищенности украинцев.

Комментируя перспективы политизации социальных протестов, некоторые эксперты отмечают, что одними из первых акции донецких чернобыльцев во Львове поддержали представители ВО «Свобода». Позже к ним присоединились другие политические силы, представляющие оппозиционный лагерь. Таким образом сегодня, благодаря отсутствию влиятельных левых сил, правые имеют возможность перехватывать протестные социальные инициативы, что в ближайшей перспективе принесет им определенные политические дивиденды, тем более, что власти в целом выгоднее, чтобы протестная активность не выходила за рамки условно националистического дискурса, не предусматривающего принципиальных социально-экономических изменений в обществе. Крайне слабая представленность в информационном пространстве страны проектов, альтернативных сегодняшнему курсу (неолиберальному по сути, ведь сокращение бюджетных расходов – одно из требований международных финансовых организаций), устраивает и власть и оппозицию, но ограничивает перспективы социальных выступлений рамками политического противостояния провластных и оппозиционных элит, защищающих собственные корпоративные интересы.

При этом довольно широко распространено мнение, что акции протеста должны ограничиться экономическими требованиями, также служит тому, чтобы общественная дискуссия не выходила за рамки частных вопросов госрегулирования. Наиболее радикальные политические требования сегодня по сути сводятся к требованию простой смены элит и, так называемые, национально-демократические силы вполне устраивает такая ситуация, учитывая, что их ближайшая цель – участие в парламентских выборах и дальнейшее функционирование в рамках созданной с их собственным активным участием системы.

На этом основании (учитывая также изменения избирательного законодательства) политологи сегодня заявляют, что на выборах оппозиция будет соперничать не с властью, а друг с другом. Такое мнение выражает, в частности, директор Института глобальных стратегий В. Карасев. По его мнению, новая редакция закона о выборах народных депутатов не будет способствовать объединению оппозиционных сил. В. Карасев отметил, что норма о запрете создания блоков работает на партию власти, а не на оппозицию. «Поскольку блоков не будет, оппозиция пойдет разными колоннами. А это означает, что они друг у друга будут отбирать голоса и будут конкурировать между собой, а не с нынешней властью», – сказал эксперт.

Об общественной потребности в альтернативной политической силе заявляет также директор моделирования ситуации В. Бала, по мнению

которого Украине сегодня нужна «не третья сила, а новая». По словам политолога, «третья сила» – это миф, распускаемый накануне выборов политиками, именующими себя «миротворцами» или «золотой серединой». Стране же, по убеждению эксперта, нужна не «третья, четвертая, пятая, а новая сила». «Новая не в плане лиц, а в смысле идей и содержания, та, которая предложит нечто новое – то, чего еще не было за 20 лет, та, которая предложит новый понятный порядок развития страны», – подчеркивает эксперт. Именно у такой силы, по мнению политолога, есть шансы получить поддержку на выборах в Верховную Раду 2012 г.

Претендовать на статус новой силы в украинском политикуме сегодня хотелось бы многим, но объективно это место пока не может занять никто. Поэтому эта проблема пока традиционно решается в политтехнологической плоскости – избирателя стремятся убедить, что определенное политическое объединение способно занять вакантное место «новой силы». Одним из таких проектов эксперты называют партию «Фронт змін» А. Яценюка, которому давно приписывают роль «управляемой оппозиции», контролируемого оппонента власти.

«Фронт змін» прогнозируемо попытался влиться в общий ход протеста, инициировав всеукраинскую акцию «Украина против Януковича» и призвав присоединиться к ней все оппозиционные силы. Такую активность некоторые обозреватели связали с растущим конфликтом внутри самой Партии регионов, часть которой якобы демонстрирует свой политический вес, используя потенциал «Фронту змін».

В акции протеста, организованной 3 декабря А. Яценюком на Михайловской площади в Киеве, приняли участие около 7 тыс. человек, при этом обозреватели обратили внимание на крайне низкое количество представителей правоохранительных органов, обеспечивающих защиту порядка на мероприятии. Некоторые СМИ сообщили о причастности Администрации Президента к организации оппозиционного митинга и том, что участникам акции платят за участие в ней деньги. В ответ на эти заявления пресс-служба Президента со ссылкой на заместителя главы АП С. Скубашевского, заявила, что Администрация Президента не давала никаких указаний областным государственным администрациям или органам местного самоуправления по содействию или не содействию в проведении политических акций как в Киеве, так и в регионах. «Появление подобной информации – провокация оппонентов власти. Мы не помогаем и не препятствуем любой политической силе проводить митинги», – заявил глава президентской Администрации. В свою очередь во «Фронті змін» назвали «грязной технологией» информацию о том, что Администрация Президента якобы содействует проведению акции «Украина против Януковича».

По мнению директора Центра инновационного консалтинга КДА Д. Корнейчука, акции, организованные А. Яценюком, как и митинги предпринимателей, возглавляемые Н. Королевской, «направлены на имиджевую дискредитацию всплесков реального недовольства населения властью». Инициатива проведения этих мероприятий исходила от

Администрации Президента и Кабмина, чтобы продемонстрировать связь оппозиции с протестующими чернобыльцами и загнать украинцев в рамки «управляемых протестов», считает эксперт. «Как в 2010 г. несанкционированный Налоговый майдан, так и нынешней осенью мощные акции протестов афганцев и чернобыльцев сильно испугали не только власть, но и оппозицию. Социологи власти предупреждают – в случае выполнения всех требований протестующих воодушевившись слабостью власти, на улицы могут выйти и другие недовольные социальной политикой слои населения. Поэтому на Банковой запустили план Б – дискредитировать саму суть спонтанных протестов и создать механизм управляемого «выпуска пара» недовольного населения», – говорит Д. Корнейчук, подчеркивая, что почти синхронно проведенные акции Н. Королевской и А. Яценюка временно отвлекли внимание общества от действительно отстаивающих свои экономические права чернобыльцев, а также продемонстрировали несостоятельность и несерьезность оппозиции в качестве альтернативы власти. Кроме того, эти акции были призваны продемонстрировать лояльность власти к оппозиционным выступлениям накануне саммита Украина-ЕС. Политолог прогнозирует, что в ближайшее время лояльная к власти оппозиция продолжит проводить мероприятия для управляемого «выпуска пара».

С этим мнением согласен и заместитель директора Агентства моделирования ситуаций А. Голобуцкий, который заявляет, что При помощи «чернобыльских» протестов власть снижает уровень социальной напряженности в обществе, а «чернобыльцы», в то же время, решают свои проблемы. Эксперт отмечает, что трудности «чернобыльцев» с невыплатами положенных им пенсий достаточно серьезны, но они являются только одной из социальных групп украинского общества, нуждающихся в немедленном решении своих проблем. При этом политолог подчеркивает, что в использовании протестов «чернобыльцев» в своих целях заинтересована и сама власть – так как на фоне их протестов «создается впечатление, что все остальное население, в частности, пенсионеры живут просто прекрасно». «Те, кто хотят в Администрации Президента “повалить” нынешний Кабмин, используют “чернобыльцев” для этой цели. “Чернобыльцы” решают свои вопросы. Власть на фоне этого конфликта решает свои вопросы. Но не только у “чернобыльцев” проблемы – проблемы у всех граждан Украины», – говорит А. Голобуцкий.

Председатель Всеукраинского союза ученых-экономистов А. Кендюхов прогнозирует, что до осени 2012 г. протестные настроения граждан Украины будут продолжать носить эпизодический и не массовый характер. По его мнению, всплеск социальной активности возможен в случае дальнейшего резкого ухудшения экономической и социальной ситуации в Украине. «Вероятность наступления второй волны кризиса в конце 2012 г. оценивается высоко, и если государство не сможет избежать этого, может случиться резкое ухудшение уровня жизни граждан. Это чревато воспламенением преобладающих сегодня нигилистических настроений», – резюмирует

эксперт.

Большинство обозревателей указывают на радикализацию форм протеста в Украине. «Формы протеста становятся все более жесткими, радикальными, все более безжалостными к себе и противнику», – директор Агентства социальных коммуникаций С. Белашко. По его словам, если вчера речь шла о вербальных протестах, то сейчас идет речь о самосожжении. «Вот буквально за несколько месяцев радикализм протестующих, он значительно вырос», – добавил он. При этом эксперт подчеркивает, что «афганцы» и «чернобыльцы» – это элита социально-незащищенных слоев населения. «Они протестуют не из-за того, что у них нет каких-то социальных гарантий, а потому, что как раз они у них есть и их хотят отобрать».

Впрочем, некоторые специалисты указывают, что в здоровом обществе протесты должны происходить постоянно. «Мне нравятся эти протесты. Я бы хотел, чтобы они были постоянными. Потому что протесты – это форма гражданского контроля власти. Власть, живущая без протестов, ленится и не видит своих ошибок. Протесты являются сигналом для властей, что здесь что-то не так», – заявляет президент центра экономического развития А. Пасхавер.

Ближайшие перспективы социальных протестов в Украине будут определяться степенью ответственности политики властей и масштабом включения в ход акций различных оппозиционных сил, заинтересованных в дальнейшей дестабилизации ситуации. «Оппозиция будет использовать технологию, которая называется “присоединение”», – отмечает политолог В. Фесенко. «Иногда это смотрится смешно и дискредитирует сами акции, поэтому большинство протестующих пытается отстраниться от таких “союзников”. Однако в дальнейшем оппозиционеры будут пытаться это делать, иначе они бы не были политиками», – заявляет он.

Дальнейший ход развития ситуации во многом также будет зависеть от результатов парламентской избирательной кампании, общественную неудовлетворенность которыми эксперты прогнозируют уже сегодня. Но главным фактором роста протестной активности украинских граждан станет общее обострение социально-экономической ситуации в стране вследствие усугубления кризисных явлений в мировой экономике с дальнейшим развитием командно-административных тенденций в госуправлении.

С. Горова, мол. наук. співроб.

Бестактность или непреодолимое желание холодной погоды

Госсекретарь США Х. Клинтон на заседании совета министров иностранных дел ОБСЕ в Литве раскритиковала выборы в Госдуму РФ, заявив, что не считает их «ни свободными, ни справедливыми». Накануне Х. Клинтон сказала о том, что американская администрация «всерьез обеспокоена» сообщениями о нарушениях на парламентских выборах в России, однако от

конкретных оценок воздержалась, сообщают СМИ.

В Центральной избирательной комиссии РФ оперативно отреагировали на последнее высказывание госсекретаря. Секретарь ЦИК РФ Н. Конкин выразил недоумение по этому поводу и посоветовал Х. Клинтон вместо того, чтобы судить о российских выборах, обратить внимание на выборы в собственной стране, информируют СМИ.

Х. Клинтон, выступая перед министрами ОБСЕ в Вильнюсе, сказала следующее: «Когда власти не могут подвергнуть преследованию тех, кто нападает на людей, выражающих свои права и указывающих на нарушения, таким образом, они нарушают систему правосудия и подрывают доверие людей к правительствам. Мы видели это во многих местах, и только что на выборах в Думу в России, которые не были ни свободными, ни справедливыми».

Госсекретарь снова упомянула, что у администрации США есть серьезная озабоченность в связи с проведением выборов в РФ. В частности, она назвала «тревожным фактом» то, что независимые политические партии, как, например, ПАРНАС, не получили право на регистрацию. В Вашингтоне также озабочены в связи с сообщениями, что наблюдатели, в том числе организация «Голос», подверглись кибератакам на их сайты.

«Российские избиратели заслуживают полного разбирательства фальсификаций и манипуляций на выборах, они заслуживают того, чтобы их голоса были услышаны и подсчитаны», – отметила госсекретарь США. (www.og.ru, 06.12.2011 г.).

Верховный представитель ЕС по иностранным делам Кэтрин Эштон также заявила о том, что возможные «процедурные нарушения» на выборах в России вызывают «серьезное беспокойство» у Еврокомиссии.

По ее словам, хотя выборы и были хорошо организованы, сообщения о «процедурных нарушениях», таких как недостаток независимого освещения выборов в СМИ и попытки помешать независимым наблюдателям и независимого мониторинга, вызывают серьезную озабоченность. К. Эштон также отметила в качестве недостатков размытые границы между правящей партией и правительством.

Ранее международные наблюдатели от ОБСЕ обнародовали предварительный отчет о выборах в Госдуму РФ, отметив высокий уровень организации предвыборной кампании с технической точки зрения. При этом они заявили, что в ходе предвыборной кампании и во время самих выборов власти оказывали давление на СМИ и независимых наблюдателей (в частности, на организацию «Голос»). Кроме того, ОБСЕ сообщила о вбросах бюллетеней (<http://lenta.ru>, 07.12.2011 г.).

Также свою озабоченность результатами голосования в России выразили Белый дом и Госдепартамент США.

В свою очередь глава МИД РФ Сергей Лавров, комментируя критическую речь госсекретаря США, заявил, что высказывания Х. Клинтон о парламентских выборах в России – неуважение к ОБСЕ.

По мнению С. Лаврова, американский госсекретарь пыталась получить

дополнительные очки в информационном пространстве в связи с избирательной кампанией в США. «Я считаю, что это проявление неуважения к ОБСЕ, – подчеркнул глава МИД РФ. – Если у нас есть претензии друг к другу и если мы хотим, чтобы соответствующие вопросы решались, это делается напрямую в ходе диалога и не используется для того, чтобы набирать какие-то политические очки в информационном пространстве» (www.nr2.ru, 07.12.2011 г.).

С. Лавров выразил сожаление, что некоторые страны используют трибуну ОБСЕ для предъявления претензий, не относящихся к деятельности организации. «Хиллари Клинтон приехала в Вильнюс «отметиться» перед избирателями», – отметил он.

Также в комментарии на сайте МИД России говорится, что высказывания госсекретаря США Х. Клинтон по поводу прошедших в России парламентских выборов, а также комментарии представителей Белого дома и Госдепа неприемлемы. «С сожалением вынуждены констатировать, что в Вашингтоне придерживаются давно изживших себя стереотипов, продолжают навешивать ярлыки, не пытаясь даже разобраться с тем, что реально происходит на нашем электоральном поле», – говорится в заявлении МИД.

МИД России напомнил, что «электоральная система самих США далека от совершенства». «Она не может служить эталоном открытости и справедливости, свидетельство чему, в частности, традиционно весьма низкий уровень явки избирателей на выборах всех уровней. Исполнительной власти США стоило бы озаботиться анализом причин этой ситуации и путей ее выправления», – говорится в заявлении МИД России (<http://acher.ru>, 07.12.2011 г.).

Также абсолютно неприемлемой критику прошедших в России парламентских выборов со стороны госсекретаря США считает глава международного комитета Госдумы пятого созыва К. Косачев. «Высказывания Х. Клинтон о том, что выборы были несвободными и несправедливыми, совершенно неприемлемы. Таких выводов даже в отдаленном приближении не было в докладах международных наблюдателей. – сказал К. Косачев – Надеюсь, что власти США не будут делать никаких практических выводов из нынешнего странного заявления Х. Клинтон – это было бы вообще запредельным сюжетом. Для себя же мы делаем заметку, что это далеко не самая светлая, я бы сказал, одна из самых темных страниц в истории российско-американских отношений последних лет, развивавшихся в режиме “перезагрузки”», – отметил российский парламентарий.

Он также предупредил, что «если же будут проявления какой-либо инициативы с американской стороны по прямой поддержке тех, кого Х. Клинтон причислила к “демократам”, то мы будем реагировать на это жестко и последовательно» (<http://actualcomment.ru>, 06.12.2011 г.).

К. Косачев выразил недоумение по поводу того, из каких источников госсекретарь США почерпнула сведения о том, что парламентские выборы в России были несвободными и несправедливыми. «Может быть, это Посольство США сообщило что-либо Вашингтону, может быть, такие

заклучения были сделана на основании сообщений СМИ (тогда это заведомо односторонняя и предвзятая информация), а может быть, это является просто актом прямого давления на международных наблюдателей», – высказал предположения депутат.

Также, как информируют СМИ, первый замсекретаря президиума генсовета «Единой России» А. Исаев считает, что американской чиновнице следует быть осторожнее в своих оценках внутренней политики России и вспомнить о собственных ошибках в ходе выборов руководства Соединенных Штатов. «Я считаю заявление Клинтон некорректным, являющимся способом политического давления на Россию и вмешательством в наши внутренние дела, – сказал А. Исаев. – Это заявление ни на чем не основано» (<http://er.ru/>, 06.12.2011 г.).

Российский парламентарий напомнил, что буквально день назад сотрудники Госдепартамента США «говорили прямо противоположные вещи». Он выразил мнение, что смена риторики в заявлениях американской стороны связана с беспорядками, которые прошли накануне в Москве. «Крикливое меньшинство» пытается сегодня сломать большинство нашей страны, навязать ему свою волю. Фактически, заявление госпожи Клинтон – это поощрение этого «крикливого меньшинства» к дальнейшей эскалации противозаконных действий», – отметил первый замсекретаря президиума генсовета партии.

А. Исаев напомнил, что в Россию было допущено около 600 иностранных наблюдателей, которые «воочию свидетельствовали о том, как проходило голосование и как оно готовилось... В заключении, которое они опубликовали по итогам, не сказано ни слова о том, что выборы являются несправедливыми и нечестными, – подчеркнул он. – Да, отмечаются недостатки. Но они встречаются у всех».

Заявление Х. Клинтон также прокомментировал глава Российского общественного института избирательного права И. Борисов. Он высказал мнение, что это был политизированный жест. «На мой взгляд, это чисто политическое заявление, основанное не на конкретных фактах, а на каких-то своих соображениях», – заявил И. Борисов, который курировал в прежнем составе ЦИК РФ вопросы международного сотрудничества и взаимодействия с международными наблюдателями. По его мнению, целью Х. Клинтон может быть ее желание «вбить клин в отношения США и России» (<http://newsru.com>, 06.12.2011 г.).

Кроме того, отметил эксперт, необъективному видению ситуации с выборами в России в определенной мере способствует обнародованный 5 декабря предварительный отчет миссии БДИПЧ ОБСЕ. «Я считаю, очень слабо составлен отчет. Ссылки идут на неустановленные источники. Приводятся в качестве примеров те нарушения, которые вскрывались и устранялись избирательными комиссиями прямо на месте и не повлияли даже на результат голосования на конкретном участке», – пояснил И. Борисов.

По мнению эксперта, авторы отчета представляют неубедительную аргументацию, приводя комментарий лиц, «якобы удаленных с участков, которые вообще не имеют полномочий наблюдать... После обнародования

отчета БДИПЧ ОБСЕ в Москве начались несанкционированные выступления», – отметил И. Борисов, добавив, что затем пошли «политические заявления, основанные на очень жидком фундаменте».

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Блокування роботи парламенту депутатами фракції «БЮТ – Батьківщина» та їхній демарш 6 грудня демонструють початок боротьби за місця у партійних списках. Таку думку висловив Голова Верховної Ради України В. Литвин, відповідаючи 7 грудня на запитання журналістів під час робочої поїздки до Житомира.

Спікер парламенту пояснив, що вносив ряд власних пропозицій, спрямованих на розблокування роботи Верховної Ради. «Перш за все, я пропонував розглядати проблему комплексно», – сказав він, пояснивши, що вимоги фракції «БЮТ – Батьківщина» стосуються декриміналізації статті Кримінального кодексу і потребують прийняття політичних рішень і з боку інших фракцій. В. Литвин зазначив, що він пропонував кілька варіантів досягнення компромісу. «У мене склалося враження, що боротьба йде не за життя Ю. Тимошенко, а за місця у списку», – сказав він.

«Я хотів би бачити щире вболівання за здоров'я Ю. Тимошенко. Для вирішення цієї проблеми доречно було б провести спеціальне засідання Верховної Ради за участю фахівців Міністерства охорони здоров'я, – заявив спікер парламенту. – Таке засідання можна було б провести і в закритому режимі, хоча я не прихильник закритих засідань» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин підтримує ініціативу щодо скасування депутатської недоторканності, але пропонує, щоб кожен депутат зробив це в індивідуальному порядку.

Відповідаючи у Житомирі на запитання журналістів щодо відповідної ініціативи лідера фракції Комуністичної партії України П. Симоненка, В. Литвин підтвердив, що він, як і інші парламентарії, одержав листа за підписом П. Симоненка та члена фракції КПУ І. Алексєєва з проханням підтримати законопроект про внесення змін до Конституції України у частині скасування депутатської недоторканності.

Голова Верховної Ради України висловив переконання, що таке рішення треба приймати. Разом з тим, він розцінив внесення відповідної ініціативи саме сьогодні як «вдалий політичний крок з урахуванням наближення виборчої кампанії», оскільки, за словами керівника парламенту, «зрозуміло, що 300 голосів, потрібних для внесення змін до Конституції, у сесійній залі сьогодні знайти буде неможливо».

Крім того, В. Литвин нагадав, що до кінця роботи парламенту нинішньої

каденції лишилося 10 місяців, а для того, аби остаточно прийняти зміни до Основного закону, потрібні дві чергові «повноцінні» сесії. «Тому встигнути реалізувати цю ініціативу неможливо», – сказав він.

При цьому Голова Верховної Ради України повідомив, що у відповіді авторам листа він висловив стовідсоткову підтримку запропонованої ініціативи і готовність поставити свій підпис для подання цього законопроекту на розгляд парламенту (загалом потрібно 150 підписів), але запропонував піти іншим шляхом. «Вважаю за необхідне запропонувати внести до Конституції положення, за яким народний депутат може одноосібно, написавши відповідну заяву, відмовитися від недоторканності, – сказав він. – Думаю, якщо це зробить один депутат або одна фракція, всі інші будуть морально вимушені слідувати цьому прикладу».

В. Литвин пообіцяв зробити все, щоб така його ініціатива дістала підтримку **(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2011. – 7.12).**

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин виступає за створення такої моделі адміністративно-територіального устрою, за якої домінуватимуть і відповідатимуть органи влади, обрані людьми. Про це спікер парламенту сказав 7 грудня, виступаючи на урочистому засіданні з нагоди Дня місцевого самоврядування у Житомирі.

«Україні потрібна українська модель адміністративно-територіального устрою, а в основу організації влади на місцях треба покласти принципи Європейської хартії місцевого самоврядування», – наголосив В. Литвин. При цьому він підкреслив, що для здійснення такої реформи потрібно визначити загальне бачення щодо адміністративно-територіального устрою і забезпечити природний системний процес втілення його в життя.

Спікер парламенту вважає, що питання зміни адміністративно-територіального устрою надзвичайно складне, воно неоднозначно сприймається у суспільстві. У цьому контексті він висловився за те, аби до процесу обговорення та розробки концептуальних підходів залучалися представники місцевої влади, територіальних громад, були почуті думки експертів і простих громадян.

Голова Верховної Ради України зазначив, що одним із факторів, який стримує процеси становлення ефективного місцевого самоврядування, є низький рівень політичної та правової культури населення. Негативні тенденції, на думку керівника парламенту, пов'язані також з відсутністю чіткого розмежування повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Це породжує неузгодженості між різними рівнями влади як по горизонталі, так і по вертикалі, вносить додаткову напругу у відносини між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, зазначив В. Литвин **(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2011. – 7.12).**

***

Забезпечення фінансової самодостатності органів місцевого самоврядування є передумовою належного виконання ними делегованих повноважень – В. Литвин. «Місьцеве самоврядування, хоча і не без проблем, існує в Україні в організаційному і правовому плані, – наголосив Голова Верховної Ради України, відповідаючи на запитання журналістів у місті Житомир. – Але якщо брати третю, визначальну складову – фінансове забезпечення, то багато в чому воно тримається на подвижництві та героїзмі представників місцевих органів влади, які ведуть діалог з кожним громадянином, підтримують життєдіяльність країни».

Сприятиме вирішенню існуючих проблем, на думку В. Литвина, зокрема, перехід до формування бюджету «знизу нагору» (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12.***

***

Матеріально-фінансова база діяльності органів місцевого самоврядування повинна бути розширена на законодавчому рівні, вважає Голова ВР В. Литвин. За його словами, з часу прийняття спеціального закону про місцеве самоврядування до нього 50 разів вносилися зміни, а його положення шість разів були предметом розгляду Конституційного Суду України. З одного боку, на думку Голови Верховної Ради, це демонструє те, що в країні продовжується боротьба за повноваження, а з іншого – є доказом того, що в пошуках компромісу ми часто приймаємо недосконалі рішення.

До того ж в Україні, на превеликий жаль, досі не виконується ряд вимог і принципів Європейської хартії місцевого самоврядування, додав спікер парламенту.

В. Литвин вважає негативною тенденцією до концентрації матеріальних та фінансових ресурсів на центральному рівні управління. «Система організації публічної влади у нас настільки централізована, що для розв'язання конкретних проблем окремої громади треба просити допомоги в уряді, що у цивілізованих країнах спостерігається лише у випадках надзвичайних ситуацій, – зауважив він. – Як наслідок, переважна частина територіальних громад сіл, селищ і багатьох міст не може отримувати якісні послуги від місцевих органів влади, і особливо потерпають люди в селах» (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12.***

***

Оппозиционные партии, которые подпишут соглашение о совместной избирательной кампании на парламентских выборах, обязались не создавать большинство с Партией регионов в Верховной Раде нового созыва. Об этом сообщил заместитель Председателя ВР Н. Томенко, выступая в парламенте.

По его словам, рабочая группа в данный момент завершает проект подготовки данного соглашения. Документ будет предусматривать идеологические основы совместной оппозиционной деятельности и общие

принципы сотрудничества. В частности, речь идет о стремлении иметь единый список кандидатов в депутаты по мажоритарным округам, в совместной подготовке и координации действий членов избирательных комиссий, совместном мониторинге выборов.

По словам Н. Томенко, соглашение также будет содержать обязательство подписавшихся партий по действиям в новом парламенте. По мнению представителя объединения «БЮТ – Батьківщина», это позволит исключить возможные несогласованные действия оппозиционных партий с ПР в парламенте нового созыва.

«Первая альтернатива – бороться и стремиться создать парламентское большинство, вторая альтернатива – защищать принципы демократии в оппозиции. То есть все партии, которые подпишутся, возьмут обязательство не создавать никаких парламентских объединений с Партией регионов», – сообщил вице-спикер *(МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua). – 2011. – 7.12).*

***

Місьцеве самоврядування має дуже великий обсяг повноважень і недостатній рівень фінансування для їх виконання. «У більшості випадків, особливо це стосується сільських і селищних рад, коштів вистачає лише на одне – заробітну плату», – заявив перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк в ексклюзивному інтерв'ю газеті «Голос України».

«Сьогодні всі, включаючи й Президента В. Януковича, і він про це неодноразово говорив, зацікавлені в тому, щоб регіони були більш самостійними, незалежними від центра, від Києва. І на цьому також базується основний принцип місцевого самоврядування», – зауважив перший віце-спікер українського парламенту, коментуючи курс держави на реформування місцевого самоврядування. Утім, наголосив він, «революційного зламу системи самоврядування, мовляв, у 2012 р. все буде децентралізовано, і ми перейдемо на іншу модель управління, не буде, будуть пілотні варіанти». При цьому, зазначив А. Мартинюк, «поки що, на жаль, ми не зуміли сформувати міру відповідальності тих, кого делегуємо у владу».

Між тим, торкаючись заяв В. Януковича на міжнародних муніципальних слуханнях про те, що реформа місцевого самоврядування набуде завершеного вигляду лише після внесення змін до Конституції України, А. Мартинюк дав зрозуміти, що це тривалий процес. «Що стосується змін до Конституції, то це робота не одного дня, і тим більше, не сьогоднішнього. Це могло бути завдання вже на наступний термін Президента. Бо не так просто написати Основний закон, провести всі необхідні процедури. Тому робота йде, але вона не форсується», – сказав А. Мартинюк *(Офіційний сайт Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів

України (щодо злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків).

Проектом (реєстр. № 9135) для приведення сучасного кримінального законодавства про відповідальність за злочини проти моральності у сфері статевих стосунків відповідно до принципів криміналізації при формулюванні статей Кримінального кодексу пропонується викласти у новій редакції ст. 301–303 Кримінального кодексу з метою «уніфікації формулювань диспозицій відповідних статей, а також кваліфікуючих ознак, що передбачаються цими статтями» (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).***

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення зміни до ст. 5 Закону «Про судовий збір» (щодо доповнення переліку пільгових категорій).

Проектом (реєстр. № 9393) пропонується частину першу ст. 5 Закону «Про судовий збір» доповнити п. 121, згідно з яким від сплати судового збору звільняється «Державне агентство резерву України та підприємства, установи, організації, які належать до сфери його управління, – у справах, що вирішуються на підставі законодавства про державний матеріальний резерв» (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).***

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків, у капіталізації яких взяла участь держава».

Законопроектом (реєстр. № 9362) пропонується визначити особливості продажу корпоративних прав держави у статутних капіталах банків, у капіталізації яких вона взяла участь відповідно до Закону «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).***

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення у відповідність із Законом «Про соціальний діалог в Україні».

Проект (реєстр. № 9152) спрямований на узгодження положень ряду законів України з нормами Закону «Про соціальний діалог в Україні», прийнятого 23 грудня 2010 р. Проектом передбачається, зокрема, уточнити поняття сторін соціального діалогу та умови їх участі у соціальному діалозі, а також повноваження відповідних органів і організацій у цьому процесі (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).***

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Проектом (реєстр. № 9394) пропонується узгодити положення Закону «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» із положеннями інших законодавчих актів у частині уніфікації назв документів дозвільного характеру та доповнити Перелік документами дозвільного характеру, передбачених законом (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 7.12).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення зміни до ст. 22 Закону «Про теплопостачання» щодо передачі майна, що використовується для вироблення теплової енергії (об'єктів теплопостачання).

Проектом (реєстр. № 9399), зокрема, пропонується доповнити чинний закон нормою, відповідно до якої у разі реорганізації теплопостачальної організації, у якої на момент реорганізації залишилася заборгованість з оплати спожитих енергоносіїв та послуг з їх транспортування, за зазначеними борговими зобов'язаннями у повному обсязі правонаступником визнається суб'єкт господарювання, до якого перейшли майнові права стосовно теплогенеруючого обладнання і обов'язки реорганізованої теплопостачальної організації (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 7.12).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2011 р.”» (щодо збільшення видатків на соціальні потреби).

Законом внесено такі зміни основних показників загального фонду Державного бюджету: збільшено доходи на 1315 млн грн; збільшено видатки на 1787,8 млн грн; зменшено надання кредитів на 472,8 млн грн.

Зокрема, збільшено обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям на 800,8 млн грн; збільшено обсяг додаткової дотації на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів на 800 млн грн; збільшено обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетом на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян на 162 млн грн; збільшено видатки за бюджетною програмою «Обслуговування внутрішнього державного боргу» на 225 млн грн; зменшено витрати за бюджетною програмою «Виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під державні гарантії» на 472,8 млн грн; зменшено видатки за бюджетною програмою «Резервний фонд» на 200 млн грн.

Основним джерелом покриття додаткових видатків державного бюджету у законі передбачено збільшення на 1315 млн грн прогнозу надходжень від податку на додану вартість із ввезених на територію України товарів, що є реалістичним показником.

Також законом передбачено додаткову дотацію на вирівнювання фінансової забезпеченості бюджету міста Києва у сумі 270 млн грн за рахунок перерозподілу окремих видатків державного бюджету (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про відзначення 500-річчя заснування міста Чигирин Черкаської області».

Постановою, зокрема, рекомендовано уряду створити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів, вирішити питання щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення цих заходів.

Відповідно до постанови, Державний комітет телебачення і радіомовлення має організувати відповідні теле- і радіопередачі та забезпечити висвітлення в засобах масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням ювілею міста. Проект Постанови зареєстровано за № 9305 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про відзначення 110-ї річниці з дня народження Героя Радянського Союзу Ватутіна Миколи Федоровича».

Відповідно до постанови, Державний комітет телебачення і радіомовлення має організувати відповідні теле- і радіопередачі та забезпечити висвітлення в засобах масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 110-ї річниці з дня народження М. Ф. Ватутіна.

Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» запропоновано видати серію поштових марок, присвячених пам'ятній даті. Відповідний законопроект зареєстровано за № 9200 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення зміни до Податкового кодексу України (щодо оподаткування операцій з дорогоцінними металами за участю Національного банку України). Законопроект (реєстр. № 9441) спрямований на створення сприятливих умов для поповнення Національним банком України золотовалютних резервів держави, стимулювання запровадження та функціонування нових інвестиційних інструментів, підтримку стабільності національної валюти України (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до деяких законів України (щодо окремих питань діяльності Національного банку України).

Проектом (реєстр. № 9440) пропонується створити належні правові умови для виконання Національним банком України своїх функцій. Зокрема, зміни стосуються поповнення та використання золотовалютних резервів держави; участі представників Національного банку у керівних органах юридичних осіб, в яких є частка держави; забезпечення охорони цінностей НБУ; упорядкування діяльності Банкнотно-монетного двору, фабрики банкнотного паперу та Державної скарбниці України. Відповідні зміни передбачається внести до законів «Про Національний банк України» та «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України» (щодо деяких питань сплати податків в умовах дії угоди про розподіл продукції).

Проектом (реєстр. № 9358) передбачається, що при виконанні угод про розподіл продукції інвестор може передавати частину прибуткової продукції в рахунок сплати податків, тобто сплачувати податки в натуральній формі. При цьому механізм сплати податків у натуральній формі має визначатися Кабінетом Міністрів (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Законопроектом (реєстр. № 9342) пропонується змінити правові, фінансові та організаційні основи функціонування системи обов'язкового гарантування вкладів, розширивши компетенцію Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до Сімейного кодексу України (щодо підвищення рівня мінімального шлюбного віку). Проектом пропонується внести зміни до Сімейного кодексу, які передбачають встановлення шлюбного віку для жінок у 18 років.

Передбачено також, що за рішенням суду може бути надано право на шлюб також і особі, яка досягла 16 років, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам. Відповідний законопроект зареєстровано за № 8588 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Комітет з питань охорони здоров'я підтримує законопроект про внесення змін до ст. 229 Податкового кодексу України (щодо особливостей оподаткування спирту етилового, який використовується для виробництва лікарських засобів).

Законопроектом (реєстр. № 9258) пропонується внести зміни до ст. 229 Податкового кодексу України шляхом зміни підпункту 229.1.1.б) п. 229.1. та підпункту 229.1.5 б) п. 229.1. зазначеної статті, у яких визначити, що для виробництва лікарських засобів (у тому числі компонентів крові і вироблених з них препаратів) та ветеринарних препаратів, крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів, податок на етиловий спирт справляється за ставкою 0 грн за 1 літр 100-відсоткового спирту.

Як зазначалося під час засідання комітету, документ розроблено з метою вдосконалення державного управління та підтримки вітчизняної галузі на ринку ветеринарних препаратів (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).***

***

У Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування відбулося шосте засідання робочої групи з підготовки до другого читання проекту Закону України про громадські організації.

Під час засідання увага учасників була зосереджена на питаннях, зокрема, надання юридичним особам можливості засновувати і бути членами громадських організацій, права громадських організацій діяти на всій території України, їхкомерційної діяльності, питань навколо їх реєстрації тощо.

До складу робочої групи, керівником якої є голова підкомітету з питань державного будівництва, народний депутат В. Демчишин, увійшло 32 особи, зокрема, члени комітету, представники органів державної влади, неурядових організацій, науковці, експерти. Особлива увага членів робочої групи приверталась до можливості врахування у тексті Рекомендації державам-членам стосовно правового статусу неурядових організацій у Європі, прийнята Комітетом Міністрів Ради Європи 10 жовтня 2007 р.

На думку учасників обговорення, метою розроблення законопроекту (реєстр. № 7262-1) є вдосконалення законодавства України про об'єднання громадян шляхом приведення його у відповідність до міжнародних договорів України, а також визначення належних правових та організаційних основ реалізації права особи на свободу об'єднання, створення сприятливих умов для утворення і діяльності громадських організацій та розвитку громадянського суспільства в цілому.

Як наголошують у секретаріаті комітету, документ буде підготовлено для розгляду Верховною Радою у другому читанні під час поточної сесії (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 8.12).***

***

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України (щодо набрання законної сили судовими рішеннями в адміністративних справах, які виконуються негайно).

Проект (реєстр. № 9426) спрямований на недопущення заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам осіб, захисту порушених прав осіб від невиконання рішень суду в адміністративних справах, які повинні виконуватися негайно.

На думку народних депутатів, прийняття законопроекту сприятиме більш ефективному судовому захисту порушених прав особи та, як наслідок, підвищення ефективності розгляду адміністративних справ у порядку адміністративного судочинства (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про реформування та вдосконалення дозвільної системи у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального і невиснажливого використання природних ресурсів та екологічної безпеки, зменшення регуляторного тиску на суб'єктів господарювання.

На засіданні комітету зазначалося, що проект (реєстр. № 9139) спрямований на приведення Водного та Лісового кодексів України, законів «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про пестициди і агрохімікати», «Про відходи», «Про рослинний світ», «Про охорону атмосферного повітря», «Про тваринний світ», «Про Червону книгу України», «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» у відповідність із вимогами Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». Йдеться, насамперед, про порядок надання документів дозвільного характеру у сфері природокористування (при видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду, на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, спеціальне використання об'єктів рослинного та тваринного світу та ін). Крім того, пропонується узгодити назви центральних органів виконавчої влади у зазначеній сфері з вимогами чинного законодавства (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.12).*

***

Председатель фракции «БЮТ – Батьківщина» в Верховной Раде И. Кириленко подал в отставку. Соответствующее решение было принято 7 декабря на заседании фракции, сообщил народный депутат от «БЮТ – Батьківщини» А. Павловский.

По его словам, председателем избран заместитель главы фракции БЮТ А. Кожемякин. Причины, по которым И. Кириленко отказался от председательства во фракции, не указываются.

Напомним, что 6 декабря И. Кириленко заявил, что фракция «БЮТ – Батьківщина» готова голосовать вместе с большинством за непопулярные решения в случае, если в пакете будет проголосован законопроект, предусматривающий освобождение бывшего Премьера Ю. Тимошенко и экс-министра внутренних дел Ю. Луценко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 7.12).

***

Бывший председатель фракции «БЮТ – Батьківщина» И. Кириленко намерен сосредоточиться на организации избирательной кампании партии «Батьківщина» по выборам в Верховную Раду. Об этом депутат заявил на брифинге в парламенте.

«Сегодня фракция приняла решение о том, что я перехожу на другой участок работы, который связан с началом избирательной кампании. Нужно сосредоточиться на том, чтобы в новых условиях, с новым законом (о парламентских выборах) успешно пройти избирательную кампанию. Поэтому я перехожу на работу в центральный аппарат нашей партии для организации работы избирательного процесса нашей политической силы», – отметил И. Кириленко. Депутат добавил, что избранный вместо него председатель фракции А. Кожемякин, соответственно, сосредоточится на руководстве фракцией в парламенте (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 7.12).

***

Парламентская фракция «БЮТ – Батьківщина» в ближайшее время может расколоться на две части. Об этом заявил депутат из фракции Партии регионов В. Зубанов. «Судя по тому, как они голосовали за закон о выборах депутатов Верховной Рады, фракция может в ближайшее время расколоться на две части. И будут голосовать в таком свободном режиме», – сказал он. Основной причиной возможного раскола В. Зубанов считает внутренние противоречия во фракции и приближение выборов. По его мнению, вопрос распределения мест, которых не так уж много, в избирательных списках стоит очень остро и вызывает споры. Поэтому поиск возможностей для прохождения в парламент заставляет некоторых депутатов из БЮТ рассматривать варианты присоединения к другим политсилам.

«Все больше и больше появляется недовольных среди действующих депутатов БЮТ, ведь они не видят себя в следующем парламенте. Вот они и оглядываются по сторонам, ищут для себя возможности. Кто видит перспективы у экс-спикера ВР А. Яценюка, кто – в команде лидера партии УДАР В. Кличко, а другие, возможно, и к главе партии “Свобода” О. Тягнибоку пойдут», – отметил представитель Партии регионов (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 7.12).

***

Депутаты парламентской фракции «БЮТ – Батьківщина» надеются, что законопроект о декриминализации ряда статей Уголовного кодекса будет принят до проведения саммита Украина – ЕС, намеченного на 19 декабря. Об этом заявил заместитель главы фракции С. Соболев. «Мы будем надеяться, что этот законопроект, так же, как президентский, который безотлагательно был внесен на рассмотрение Верховной Рады и очень быстро прошел первое и второе чтение, будет оперативно рассмотрен в сессионном зале», – сказал он.

Он также выразил мнение, что данный законопроект будет оперативно рассмотрен в сессионном зале и принят. «Сейчас все шансы на его принятие велики как никогда, потому что все обещания, которые раздавал Президент В. Янукович главам европейских государств, касались избежания политической ответственности в уголовном процессе, поскольку политическая ответственность должна быть только во время выборов», – отметил представитель БЮТ (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 8.12).

***

Фракция Партии регионов не пойдет на предложение представителей «БЮТ – Батьківщини» внести в Уголовный кодекс изменения, необходимые для освобождения из-под стражи Ю. Тимошенко, в обмен на голоса оппозиции за бюджет-2012 и социальные законы. Об этом заявил председатель парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов в эфире 5 канала.

Комментируя блокирование парламентской трибуны представителями БЮТ, А. Ефремов, в частности, отметил, что это связано не только с позицией данной политической силы, но и со сменой руководства ее парламентской фракции. «Вы знаете, произошли определенные события, связанные со сменой руководства фракции БЮТ, с другой стороны, существует еще одна проблема с БЮТ – они требуют освободить из-под стражи своего лидера, причем освободить путем внесения соответствующих изменений в Уголовный кодекс», – сообщил он. «Мы вообще считаем, что необходимо выстроить такую систему управления государством, когда каждая ветвь власти будет работать автономно. А если одна ветвь власти начинает вмешиваться в работу другой ветви власти, то мы вернемся назад, и не будем двигаться вперед», – пояснил он. Отвечая на вопрос о том, каковой является реакция фракции Партии регионов на предложение экс-председателя фракции БЮТ о внесении необходимых для освобождения Ю. Тимошенко изменений в Уголовный кодекс в обмен на голосование оппозиции за бюджет, социальные законы и земельную реформу, А. Ефремов, в частности, сказал: «Мы не занимаемся торговлей. Мы сразу сказали нашим коллегам из оппозиции: если вы готовы голосовать за что-то пакетом – давайте посмотрим, какие документы вы готовы принять» (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 8.12).

***

Все льготы для народных депутатов будут ликвидированы. Об этом заявил председатель парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов в эфире 5 канала. «Если мы сделали заявление, что льготы для депутатов будут ликвидированы, значит, оно согласовано с фракцией», – акцентировал внимание политик.

А. Ефремов убежден в том, что депутаты должны иметь только финансовое обеспечение для исполнения своих функций как народных избранников. «А все надуманные вещи, которые связаны с лечением, либо вообще смешные вещи, касающиеся бесплатных стоянок, либо бесплатного проезда в общественном транспорте, – это глупости, которые надо убрать из законодательства. И мы это сделаем», – заверил он.

Также парламентарий отметил, что не будет никакого деления льгот. «Мы приняли решение, что все льготы, а их где-то полтора десятка, будут ликвидированы», – подытожил он (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 8.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав Закон № 4052-VI «Про внесення змін до Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.12).

***

Президент України В. Янукович під час поїздки до Донецької області у Єнакієвому поклав квіти до пам'ятника льотчику-космонавту, двічі Герою Радянського Союзу Г. Береговому.

Глава держави та присутні на церемонії вшанували пам'ять Г. Берегового хвилиною мовчання. В Єнакієвому В. Янукович також відвідав могили своїх рідних та близьких. Президент також відвідав відреставрований Музей космонавта Г. Берегового.

В. Янукович оглянув музейну експозицію. Він пообіцяв передати Музею фотокамеру, якою Г. Береговий робив знімки з космосу, та фотографію космонавта зі свого домашнього архіву. Глава держави передав директоріві Музею І. Зарі сертифікат на мультимедійне обладнання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.12).

***

На ПАТ «Єнакіївській металургійний завод» Президент України В. Янукович взяв участь у церемонії пуску доменної печі № 3, будівництво якої є прикладом вдалого залучення інвестицій у розвиток українських підприємств.

Вітаючи працівників заводу з цією подією, глава держави підкреслив, що

нове обладнання дасть змогу не лише виробляти якіснішу продукцію, а й зменшити шкідливий вплив металургійного виробництва на екологію краю. «Сучасна споруда, побудована на Єнакіївському металургійному заводі, буде не лише виробляти високоякісний чавун, але – що є важливим для міста – значно скоротить шкідливі викиди в повітря – на 40 % порівняно з іншими печами», – зазначив він.

«Розвиваючи металургійну галузь в Україні, дуже важливо вирішувати екологічні проблеми», – підкреслив В. Янукович, відзначивши увагу власників та керівництва заводу до вирішення екологічних проблем Єнакієвого.

За словами глави держави, постійне вдосконалення виробництва та його модернізація й у подальшому адуть змогу підтримувати високу якість продукції єнакіївських металургів. «Крок за кроком ми будемо покращувати якість продукції, підвищувати її конкурентоспроможність, підвищувати рівень екологічної безпеки», – зазначив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 6.12).

***

Найближчим часом у Єнакієвому має бути побудована аглофабрика. Це дасть змогу значно покращити екологічну ситуацію в місті. Про це заявив Президент України В. Янукович під час церемонії відкриття нової домни на Єнакіївському металургійному заводі.

«Я сподіваюся, що скоро ми зустрінемося на відкритті нової аглофабрики», – сказав глава держави. Він висловив упевненість, що об'єкт буде побудований не більш, ніж за чотири роки.

Власник ЗАТ СКМ Р. Ахметов під час церемонії відкриття запевнив, що алгофабрика в Єнакієвому буде споруджена найближчим часом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 6.12).

***

Президент України В. Янукович ухвалив рішення ветувати Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо розрахунків за природний газ та електричну енергію».

Зазначеним документом пропонувалося запровадження поточних рахунків зі спеціальним режимом використання, на які мають перераховуватися кошти, що надходять як плата за послуги з питного водопостачання та поставлену теплову енергію для проведення розрахунків підприємствами теплоенергетики та водопостачання за спожитий газ та електричну енергію.

Президент погоджується з необхідністю забезпечити покращення стану розрахунків за енергоносії, однак має до закону, що надійшов на його підпис, ряд зауважень.

У запропонованих змінах до законів «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про теплопостачання» є посилання на «Національну

комісію регулювання ринку комунальних послуг України». Однак, відповідно до законодавства, зазначену функцію виконує «Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг».

Крім того, ухвалений парламентом Закон штучно звужує перелік підприємств, для яких запроваджується новий механізм проведення розрахунків, оскільки він виводить зі сфери його дії підприємства, які здійснюють водовідведення, а також виробництво і транспортування теплової енергії.

Глава держави також зазначив, що запропоновані зміни до Закону «Про теплопостачання» містять повноваження одночасно двох органів влади щодо встановлення алгоритму розподілу коштів для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність з виробництва теплової енергії.

Закон, що надійшов на підпис, не передбачає гарантій захисту поточних рахунків зі спеціальним режимом використання. На думку Президента, це створює умови для зловживань шляхом звернення стягнення та призупинення операцій на таких рахунках з використанням механізмів судового процесу. Глава держави запропонував Верховній Раді відхилити зазначений закон (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.12).*

***

Рівень соціальної допомоги громадянам не повинен знижуватися. На цьому Президент України В. Янукович наголосив під час спілкування з представниками ЗМІ у Єнакієвому.

«Я проти того, щоб скорочувалися пільги. Нам треба створити таку ситуацію, при якій би ми сказали, що пройде кілька років, і ми вийдемо на виконання всіх законів (щодо соціального захисту), і бюджет буде спроможний це виконувати», – сказав глава держави. Безперечно, додав він, обов'язковою умовою цього є покращення економічної ситуації в державі.

На переконання Президента, вирішувати питання з вимогами «чорнобильців» потрібно із залученням громадських організацій. «Головна наша мета – всім учасникам протесту сісти за стіл переговорів і домовитися, як далі бути з цим питанням. Не заплющувати очі, не шукати винних, а вирішувати питання», – сказав В. Янукович, додавши, що вже дав відповідне доручення уряду щодо організації таких зустрічей. «Сьогодні ми повинні це питання вирішити, але зробити це прозоро. За участі громадських організацій, представників влади – чесно, прозоро і відповідально», – підкреслив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.12).*

***

Україна повинна щонайменше зберегти той рівень економічного зростання національної економіки, який має сьогодні. На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час спілкування з журналістами в Єнакієвому.

Водночас глава держави підкреслив, що досягти цієї мети можна лише щоденною тяжкою працею. «Зростання економіки – це величезна праця управлінців, робітників багатьох галузей економіки», – підкреслив В. Янукович. «Всі розуміють: буде позитив тільки тоді, коли буде напружена праця, коли люди будуть мати робочі місця і стабільну заробітну плату», – заявив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.12).*

***

Ефективне втілення реформ насамперед дасть змогу модернізувати країну та працюватиме на покращення якості життя громадян. Про це сказав Президент України В. Янукович в інтерв'ю представникам ЗМІ в Єнакієвому. «Як тільки ми припинимо цей рух – як наслідок, будемо мати тільки мінуси – ми припинимо розвиток», – підкреслив глава держави.

Серед причин, що наразі стримують проведення реформ в Україні, Президент назвав складну економічну ситуацію у світі та брак спеціалістів. «Багато фахівців не готові до реформ, по-перше – морально, по-друге – за професійним рівнем. Нам треба готувати кадри, які б були здатні працювати в нових умовах», – зазначив В. Янукович. Глава держави наголосив, що Україна не повинна зволікати з проведенням реформ *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.12).*

***

Громадські організації не просто «нарізають» завдання уряду, а «готові ділити з нами і роботу, а, в окремих випадках – відповідальність». На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 7 грудня.

Глава уряду зазначив, що під час його зустрічі з лідерами громадських організацій, які займаються проблемами материнства і дитинства, 6 грудня було обговорено багато аспектів: від якості медичного обслуговування та правового захисту дітей до житлових проблем сиріт і їх соціальної адаптації в дорослому житті.

Однією з тем, яку було піднято під час розмови з громадськими організаціями, було питання про стан системи дитячих будинків та інтернатів для сиріт, проблеми з оздоровленням дітей, літнім відпочинком, проїздом громадським транспортом тощо.

М. Азаров повідомив, що під час відвідання інтернату для дітей-інвалідів в Дарницькому районі Києва він особисто переконався в особливих потребах вихованців таких закладів. Тож необхідність модернізації інтернатів актуальна для всієї країни.

Глава уряду поставив вимогу «швидко і рішуче покласти край» виявленим недолікам в роботі інтернатів. Зокрема, негайно буде створена робоча група «за участі громадських активістів і представників уряду, яка розпочне тотальну інспекцію дитячих будинків та інтернатів – в першу чергу

на основі відомої активістам негативної інформації». «Висновки за нею будуть моментальні і найжорсткіші, – підкреслив М. Азаров. – Я ставлю завдання виконати цю роботу і навести порядок максимум протягом двох місяців». При цьому він додав, що члени уряду, закріплені за певними регіонами, разом з главами регіональних адміністрацій «зобов'язані включитися в цю роботу, забезпечити повне сприяння перевіркам та негайно виправляти виявлені порушення».

На думку Прем'єр-міністра, на базі цієї роботи, оцінивши її результати, можна створити постійно діючу державно-громадську Наглядову раду для закладів опіки над сиротами (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 7.12).

***

М. Азаров поставив завдання Міністерству освіти, науки, молоді і спорту розробити нову Державну програму підтримки сім'ї до 2015 р. Про це він повідомив на засіданні уряду 7 грудня.

При цьому Прем'єр-міністр наголосив, що попередня програма завершилась ще 2010 р. і «міністру не треба було чекати вказівки від Прем'єр-міністра, щоб ініціювати нову».

Водночас глава уряду підкреслив, що «не чекаючи ніяких програм, вже сьогодні необхідно вдосконалювати державну підтримку материнства і дитинства і особливо багатодітних родин та дітей-сиріт – за всіма напрямками» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 7.12).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров звернувся до представника прокуратури, який брав участь у засіданні уряду 7 грудня, взяти на особистий контроль ситуацію щодо діяльності чиновників на місцях з приводу порушень забезпечення дитячого харчування. На цьому він наголосив під час засідання Кабінету Міністрів України.

За словами М. Азарова, тривають ініційовані урядом перевірки якості дитячого харчування, але, на превеликий жаль, кричущих випадків порушень маса.

Крім того, за його словами, Держспоживінспекція продовжує перевірки якості продуктів харчування. «Ми видаємо приписи про припинення виробництва на підприємствах, які порушують норми якості продуктів харчування, особливо дитячого харчування, а громадські активісти з'ясовують, що буцімто зупинене виробництво спокійно собі працює і далі. До чого ми дійшли, що ні совість, ні приписи уповноважених органів не зупиняють ділків!» – наголосив Прем'єр-міністр.

М. Азаров нагадав, що наступного тижня уряд має розглянути пропозиції щодо вдосконалення законодавства, більш жорстких норм, які дадуть можливість припинити виробництво неякісних і небезпечних продуктів харчування (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 7.12).

***

7 грудня під час акції біля Будинку уряду Прем'єр-міністру України М. Азарову передали квіти. Таким чином главі уряду висловили подяку «за вирішення проблемних питань молодіжного будівництва».

Представники «Об'єднання громадян з контролю над спорудженням житлового будинку у м. Васильків, вул. Фрунзе, 48-а» 7 грудня провели акцію під Будинком уряду з метою висловлення подяки уряду, Міністерству регіональної політики, будівництва та житлово-комунального господарства, державній спеціалізованій фінансовій установі «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву». Зокрема, громадяни подякували М. Азарову за прийняття урядом 30 листопада 2011 р. Постанови № 1231 «Про затвердження Порядку надання кредитів позичальникам Державної спеціалізованої фінансової установи “Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву”», якою врегульовано проблемні питання та порядок надання житлових кредитів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2011. – 7.12).

***

На фінансування дитячих будинків і прийомних сімей у проекті бюджету на 2012 р. визначено на 20 % більше коштів, ніж цьогоріч – близько 650 млн грн. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 7 грудня.

«Дітей у соціально вразливих сім'ях, сиріт треба достойно вигодувати, одягти, поставити на ноги, – зазначив М. Азаров, – Для цього держава до 18 років супроводжує такі родини і сиріт різними видами державної допомоги, і вона буде збільшуватись відповідно до росту можливостей держави».

Глава уряду також повідомив, що допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, у 2012 р. зросте на 200 грн, тобто до 2 тис. грн для малюків до шести років, і на 310 грн – тобто до майже 2,4 тис. грн для дітей до 18 років (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2011. – 7.12).

***

Податок на багатство розроблений насамперед в інтересах найменш захищених українців. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко 7 грудня під час круглого столу в Києві, коментуючи зміни, які були внесені в законопроект за результатами громадського обговорення. Зокрема, за словами віце-прем'єра, великі за площею будинки, в яких функціонують дитячі виховні заклади сімейного типу, проживають сім'ї опікунів та піклувальників чи виховуються діти-сироти, а також діти, позбавлені батьківського піклування, не будуть підпадати під дію податку на багатство. «Цю зміну ми врахували, оскільки нам важливо розвивати систему виховання дітей-сиріт, яка базується на сімейній моделі. Ця зміна сприятиме підтримці усиновлення, розвитку мережі будинків сімейного типу», –

зазначив С. Тігіпко.

Крім того, в законопроекті про податок на багатство удосконалено механізм оподаткування транспортних засобів та суден.

Так, автомобілі та мотоцикли старші семи років звільнятимуться від податку. За більш нові автомобілі з об'ємом двигуна від 3 400 см. куб. власники сплачуватимуть 20 % мінімальної заробітної плати за 100 см. куб. об'єму двигуна. Також діятимуть понижувальні коефіцієнти: для автомобілів та мотоциклів, яким понад три роки, – 0,5 та 0,7 – для автомобілів та мотоциклів, які використовуються від 5 до 7 років.

Обмежено перелік об'єктів оподаткування щодо суден. Оподаткуванню підлягатимуть лише яхти та інші плавучі засоби для дозвілля або спорту (виключено буксири, баржі, риболовні судна). Одночасно збільшено потужність двигуна судна для оподаткування (врахована специфіка виробництва таких двигунів) з 55 кВт до 75 кВт. Судна старше 20-ти років не оподатковуватимуться.

Ще одна зміна, на якій наполягали експерти під час обговорення, – уточнення редакції проекту щодо несплати податку за дорогі речі, які були вивезені з України та повертаються назад разом з власниками. «Я вдячний усім, хто приєднався до обговорення цього важливого законопроекту. Ми продовжуємо приймати пропозиції. Переконаний, цей податок, надходження від якого ми плануємо спрямувати до Пенсійного фонду на виплату та осучаснення пенсій, повинен бути максимально справедливим», – наголосив С. Тігіпко (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 7.12).

***

7 грудня Верховна Рада України схвалила зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 р.» щодо збільшення видатків на соціальні потреби. Такі зміни були ініційовані урядом тому, що на кінець 2011 р. очікується зростання щомісячних нарахувань з виплати соціальних допомог у зв'язку із підвищенням розміру прожиткового мінімуму та збільшення чисельності одержувачів таких допомог, зокрема:

- по догляду за дитиною віком до трьох років – на 11,5 %, або більше як на 150 тис. одержувачів;
- на дітей одиноким матерям – на 12,1 %, або більше як на 72 тис. одержувачів;
- тимчасової державної допомоги дітям – на 37,6 %, або більше як на 24 тис. одержувачів;
- допомоги інвалідам з дитинства II групи – на 34,3 %, або більше як на 16 тис. одержувачів;
- допомоги інвалідам з дитинства III групи – на 48,5 %, або більше як на 23 тис. одержувачів.

Отже, ухвалені зміни до бюджету передбачають додаткові кошти на фінансову підтримку малозахищених громадян. Так, видатки у сумі 800,8 млн грн будуть спрямовані на забезпечення додатковими фінансовими ресурсами допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства,

дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям і недопущення виникнення заборгованості із цих виплат.

Також частина коштів буде направлена на підтримку місцевих бюджетів для гарантування вчасних виплат зарплат вчителям, лікарям, іншим категоріям бюджетників. Для забезпечення збалансування місцевих бюджетів збільшено обсяг додаткової дотації на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів на 1070 млн грн та обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетом на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян на 162 млн грн.

Прийняття змін до бюджету дасть можливість забезпечити своєчасну виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ, допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям, здійснення розрахунків за спожиті бюджетними установами комунальні послуги та енергоносії, перевезення пільгової категорії громадян тощо (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Україна зацікавлена у покращенні своїх позицій у рейтингу «Ведення бізнесу», підготовленому Світовим банком та Міжнародною фінансовою корпорацією. Про це заявив заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України В. Бандуров під час зустрічі з головою регіонального представництва Міжнародної фінансової корпорації (IFC) в Україні Р. Алімардановим та керівником діяльності IFC в Україні О. Волошиною.

В. Бандуров зазначив, що на сьогодні розроблено низку регуляторних актів, спрямованих на спрощення ведення бізнесу в Україні, більшість з яких набуває чинності з початку 2012 р. Він також додав, що для України було б корисно отримати консультацій IFC з цього питання. «Ми готуємося до позитивної оцінки у наступному році», – наголосив заступник міністра.

У свою чергу голова регіонального представництва Міжнародної фінансової корпорації (IFC) в Україні Р. Алімарданов зазначив, що є група, яка займається консультуванням країн, зацікавлених у покращенні позицій у рейтингу. «Ми побачили, що є зацікавленість українського уряду, тому ми організували першу зустріч, яка буде проведена наступного тижня у будівлі Світового банку у форматі телемосту», – наголосив він.

В. Бандуров зазначив, що уряд зацікавлений у тому, щоб портфель IFC в Україні розширився.

Водночас Р. Алімарданов зазначив, що інвестиційно привабливими для корпорації є агробізнес, підтримка фінансового сектору та підвищення енергоефективності.

Крім того, під час зустрічі сторони домовилися розробити міжнародну угоду про співробітництво між Україною та Міжнародною фінансовою корпорацією (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Влада зобов'язана на всіх рівнях використовувати можливості нових інформаційно-комунікаційних технологій для реформування практично всіх сфер в Українській державі. Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Ключев в інтерв'ю журналістам в рамках 45-го засідання Ради глав адміністрацій зв'язку Регіональної співдружності у сфері зв'язку (РСЗ).

Вбачаючи у використанні комп'ютерних технологій великий потенціал підвищення ефективності широкомасштабних реформ, які проводяться в країні, Президент України В. Янукович проголосив 2011 р. в Україні роком інформаційного суспільства, сказав А. Ключев.

За його словами, насамперед ідеться про реформування системи надання адміністративних послуг населенню та бізнесу, дерегуляції в усіх сферах, реформування системи соціальних пільг, освіти, охорони здоров'я і багатьох інших сфер на базі максимального використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій.

Перший віце-прем'єр-міністр заявив, що система електронного уряду передбачає автоматизацію всіх управлінських процесів в масштабах країни для істотного підвищення ефективності державного управління та зменшення витрат для кожної людини. «Механізм надання адміністративних послуг повинен забезпечити якісне обслуговування всіх за однаково високими стандартами, з мінімальними втратами. Саме тому впроваджується широка автоматизація цих процесів з використанням електронного документообігу та цифрового підпису, а також онлайн-форм взаємодії з громадянами. Ці підходи поширюються і на реформу взаємодії з бізнесом та інші галузі», – заявив А. Ключев (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Україна та Пакистан розглянули ряд проектів, спрямованих на поглиблення двосторонньої співпраці під час зустрічі заступника міністра економічного розвитку і торгівлі України В. Бандурова з делегацією Пакистану на чолі з головою Адміністрації розвитку торгівлі Ісламської Республіки Пакистан Таріком Ікбалом Пурі.

Під час зустрічі сторони розглянули питання створення Міжурядової українсько-пакистанської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, участь українських підприємств у реалізації інфраструктурних та енергетичних проектів у Пакистані, що реалізуються у рамках реформ у цій країні.

Заступник міністра зазначив, що Україна зацікавлена активізувати співпрацю з Пакистаном у різних галузях економіки, зокрема, у промисловості, металургії, сільському господарстві, машинобудуванні, авіакосмічній та транспортній галузях.

У свою чергу пакистанська сторона запросила представників України до участі у міжнародному бізнес-заході, що відбудеться у Пакистані у 2012 р., та висловила ряд пропозицій щодо збільшення експорту українських товарів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 8.12).

***

Реалізація Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 р. передбачає роботу за багатьма напрямками – від впровадження системи стратегічного планування на всіх рівнях до удосконалення механізмів стимулювання розвитку багатьох галузей економіки та соціальної сфери. Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр України А. Ключев, коментуючи ухвалений урядом 7 грудня план заходів на 2012 р. щодо реалізації відповідної Державної стратегії.

За його словами, план передбачає підготовку нормативно-правових актів для узгодження порядку укладення угод щодо регіонального розвитку з порядком державного стратегічного планування та формування бюджетів усіх рівнів. Простіше кажучи, система повинна працювати на стимулювання розвитку кожного регіону з огляду на загальні пріоритети всієї країни, і навпаки, програми соціально-економічного розвитку держави повинні базуватися на відповідних регіональних програмах, пояснив А. Ключев. «Цього року ми започаткували цей процес. Але він повинен стати нормою, незалежно від змін влади в Україні. Потрібно прощатися з практикою управління країною та державним бюджетом у ручному режимі, підвищувати роль стратегічного планування», – заявив перший віце-прем'єр-міністр.

Серед планів – внесення змін до бюджетного та податкового законодавства щодо розширення бази податкових надходжень до місцевих бюджетів, розроблення методичних матеріалів щодо запровадження середньострокового бюджетного планування на рівні місцевих бюджетів з урахуванням відповідних загальнодержавних документів, повідомив А. Ключев.

За його словами, також планується удосконалити механізми надання субвенцій місцевим бюджетам на виконання інвестиційних програм, державної підтримки соціально-економічного розвитку малих міст, йдеться про модернізацію транспортної інфраструктури тощо.

Перший заступник керівника уряду України також повідомив, що на 2012 р. заплановано розробити регіональні програми житлового будівництва, модернізації систем теплопостачання, першочергові проекти щодо підвищення енергоефективності регіонів та проекти транскордонного співробітництва (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 8.12).*

***

Заступник міністра освіти і науки, молоді та спорту Б. Жебровський зустрівся з директором Генерального директорату Європейської комісії з питань освіти та культури Жорді Кюрель Готором, політичним офіцером Генерального директорату Європейської комісії з питань освіти та культури Хеленою Скікос та Першим консулом представництва Європейського Союзу в Україні Хосе Роман Леон Лора.

Метою зустрічі стало обговорення проекту ETwinning в рамках програми Східного партнерства. На початку Б. Жебровський розповів про проведений у Києві Форум міністрів освіти європейських країн та прийняте на ньому

Київське комюніке. У доповіді під час форуму міністр освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачник запропонував сім напрямів на зближення саме середньої освіти.

Стосовно проекту ETwinning, заступник міністра сказав, що «він є дуже перспективним, потрібним і відповідає концепції створення єдиного освітнього європейського простору, починаючи з дитсадка і школи».

У свою чергу, Жорді Кюрель Готор подякував за гостинний прийом та розповів про основні завдання ETwinning. Зокрема, він зазначив, що «проект містить різні складові, такі як освіта, питання молоді, культури, наукових досліджень. Однак сьогодні хотів би зупинитися на освіті». За його словами, ETwinning сприяє співробітництву шкіл у Європі на основі використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Директор Генерального Директорату Європейської Комісії з питань освіти та культури виділив три основні цілі проекту: обмін досвідом; участь країн Східного партнерства в існуючих проектах; збільшення гнучкості проекту. Також Жорді Кюрель Готор повідомив, що в рамках візиту представників Європейської Комісії до України відбудеться зустріч з директорами київських шкіл.

Заступник міністра Б. Жебровський зазначив, що для участі у проекті надійшло більше сотні заявок від шкіл з усієї України.

Більш детально про проект ETwinning розповіла політичний офіцер Генерального директорату Європейської комісії з питань освіти та культури Х. Скікос. За її словами, суттю проекту є створення спільних класів в Україні та інших країнах, у яких учні та вчителі спілкуватимуться та навчатимуться одною мовою. Х. Скікос зазначила, що проект передбачає більш тісне спілкування між школами, учнями та вчителями, він допоможе дітям пізнати один одного і розпочнеться з наступного навчального року. Вона підкреслила, що важливу роль у виборі шкіл для проекту ETwinning відіграватиме технічне оснащення та уміння вчителів користуватися комп'ютером.

На що Б. Жебровський заявив: «Уряд України затвердив програму, яка називається “100 відсотків” і має на меті навчання вчителів комп'ютерним технологіям та забезпеченням шкіл Інтернетом. За попередньою інформацією, на кінець 2011 р. 100 % вчителів оволоділи комп'ютерними технологіями. Тому, ми готові до проекту» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2011. – 7.12).

***

До 2013 р. Україна має намір значно покращити позиції в індексі логістичної ефективності Всесвітнього Банку (Logistics Performance Index) та увійти до переліку 50 кращих країн. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України, міністр інфраструктури Б. Колесніков під час конференції «Україна – погляд зсередини 2011: на шляху до успіху?», організованої Фондом ефективного управління в партнерстві з британським виданням The Economist у Лондоні.

«Якщо у 2007 р. Україна займала 74 місце, то у 2010 – 102 зі 155 країн. Наше завдання – увійти до переліку 50 кращих», – сказав Б. Колесніков.

Всесвітній Банк раз на три роки проводить оцінку ефективності логістики, враховуючи при розрахунку Індексу логістичної ефективності, зокрема, такі параметри як якість митних послуг, логістики, наявність самої інфраструктури, доступ до ринкових тарифів, можливість відстежувати вантажі під час їх переміщення та своєчасність доставки.

За словами Б. Колеснікова, уряд має намір досягти прогресу у всіх цих питаннях. Вже у травні 2012 р. буде впроваджено швидкісний пасажирський залізничний рух зі швидкістю руху 160–180 км/год. За три роки буде електрифіковано ще 4,5 тис. км залізничних колій (нині з 22 тис. км електрифіковано 10,5 тис. км) – це на третину знизить собівартість перевезень, а швидкість залізничного руху зросте на 35 %. Також, щоб зробити залізничні перевезення більш привабливими для інвестицій, буде проводитись реструктуризація «Укрзалізниці».

Щодо автомобільних доріг віце-прем'єр-міністр зазначив, що оновлена магістраль Львів – Київ коридору Захід – Схід буде продовжена магістраллю Київ – Канів – Черкаси – Дніпропетровськ – Донецьк – Ростов, а на півдні з'явиться магістріль, яка з'єднає Одесу, Миколаїв і Херсон. При цьому Б. Колесніков зауважив, що робота міністерства спрямована на те, щоб максимально, де це можливо, перевести вантажі з автомобільних доріг на залізничний та водний транспорт.

Також Б. Колесніков розповів, що розробляється стратегія реформування «Укравтодору». Як пояснив віце-прем'єр-міністр, якщо сьогодні «Укравтодор» є і замовником, і будівельником, і контролером, то у майбутньому буде лише експлуатувати дороги та проводити поточні ремонти. Підрядники ж залучатимуться на комерційних умовах, а контроль якості будівництва здійснюватимуть сторонні організації. За словами Б. Колеснікова, переговори щодо контролю ведуться з французькими та німецькими компаніями.

Крім того, Б. Колесніков повідомив, що держава планує створити привабливі умови для інвесторів для розвитку українських портів, та нагадав, що практично завершено роботу по реконструкції основних аеропортів країни (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 7.12).*

***

7 грудня 2011 р. під час робочого візиту до Варшави, міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк зустрівся з міністром сільського господарства та розвитку села Республіки Польща М. Савіцьким. Між міністерствами двох країн був підписаний Меморандум про співпрацю.

На зустрічі міністри обговорили динаміку двосторонніх торговельно-економічних відносин між Україною та Польщею у сфері сільського господарства. М. Присяжнюк зауважив, що товарообіг сільськогосподарської продукції між двома країнами постійно збільшується.

М. Присяжнюк і М. Савіцький обговорили питання щодо стану і перспектив співробітництва між країнами в галузі тваринництва і ветеринарії.

У результаті зустрічі міністри підписали Меморандум щодо підтримки з боку Міністерства сільського господарства і розвитку села Республіки Польща дій України у сфері адаптації аграрного сектору та сільських територій до стандартів ЄС. «Вже зараз існує українсько-польська робоча група з питань гармонізації стандартів у сільському господарстві відповідно до вимог законодавства ЄС. Тож підписання Меморандуму ще більше сприятиме реалізації державної політики щодо співробітництва в галузі сільського господарства в умовах ринкових відносин та адаптації аграрного сектору та сільських територій України до стандартів ЄС», – зазначив М. Присяжнюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні 7 грудня затвердив проект закону «Про внесення змін до ст. 81 Закону України “Про судоустрій і статус суддів”».

Як відомо, на сьогодні ст. 81 згаданого закону визначено лише, що працівники Національної школи суддів України за умовами оплати праці прирівнюються до державних службовців.

З метою їх соціального захисту та уточнення положень щодо матеріального забезпечення законопроектом передбачається, що працівники Національної школи суддів України за умовами оплати праці прирівнюються до відповідних категорій державних службовців Вищої ради юстиції України, і що при призначенні їм пенсії застосовується порядок нарахування пенсії згідно з Законом України «Про державну службу». Тривалість щорічної відпустки зазначеної категорії працівників становить 36 календарних днів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Уряд своїм розпорядженням схвалив проект фінансової та проектної угоди між Кабінетом Міністрів України, представлений Міністерством соціальної політики (отримувач), Українським фондом соціальних інвестицій (агенція з реалізації проекту) та KfW на 2 млн євро (проект «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. Додатковий компонент «Пілотний захід «Міський простір»». Підписати угоду уповноважено віцепрем'єр-міністра України, міністра соціальної політики С. Тігіпка.

Проект Фінансової та проектної угоди передбачає продовження співробітництва між урядом України та німецькою кредитною установою KfW. Зокрема, відповідно до цього документа, KfW зробить фінансовий внесок у розмірі 2 млн євро для розвитку соціальної інфраструктури українських регіонів.

Розпорядником зазначених коштів та агенцією з реалізації проекту визначено Український фонд соціальних інвестицій (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію Загальнодержавної цільової програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2012–2016 рр. Відповідне розпорядження прийнято на засіданні уряду 30 листопада.

Концепція Загальнодержавної цільової програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2012–2016 рр. – складова національної довгострокової стратегії розвитку. Її мета – обмеження поширення ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу, започаткування тенденції до скорочення масштабів поширення цих хвороб, зниження захворюваності та смертності від туберкульозу відповідно до 64,0 та 14,0 випадків на 100 тис. населення.

Концепція Загальнодержавної цільової програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2012–2016 рр. розроблена у зв'язку із закінченням дії такої ж програми, передбаченої на 2007–2011 рр. У рамках її реалізації вдалося досягти певних позитивних зрушень: знизилась показники захворюваності, поширеності, смертності від туберкульозу. Але є певні проблеми. Зокрема, викликає стурбованість ситуація з мультирезистентними та ВІЛ-асоційованими формами туберкульозу. За оцінками ВООЗ, в Україні мультирезистентну форму мають 16 % хворих з новими випадками та 44 % хворих з повторними випадками туберкульозу, що становить близько 7 тис. хворих. У країні реєструються випадки майже невиліковного туберкульозу з розширеною медикаментозною резистентністю, кількість яких стрімко збільшується. Одночасно зі зростаючою епідемією ВІЛ/СНІД, що має тенденцію до генералізації через статевий шлях передачі, швидко зростає і частка пацієнтів із коінфекцією туберкульоз/ВІЛ-інфекція (ТБ/ВІЛ), кількість яких у 2010 році становила 11 % від загального числа хворих з новими випадками туберкульозу (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2011. – 7.12).

ПОЛІТИКА

В отношении экс-премьера Ю. Тимошенко расследуются 10 уголовных дел. Об этом заявил первый заместитель Генерального прокурора Украины Р. Кузьмин.

По его словам, следователи Генпрокуратуры сейчас расследуют три уголовных дела в отношении Ю. Тимошенко: «Первое – по факту организации в 2003 г. передачи взятки судьям Верховного Суда Украины с целью вынесения необходимых ей решений. Второе – по факту превышения власти: в качестве народного депутата Украины Тимошенко с группой депутатов в 2003 г. ворвалась в здание киевского СИЗО № 13. И не только препятствовала нормальной работе учреждения, угрожала сотрудникам СИЗО, а одному из них, офицеру, лично сама причинила телесные повреждения».

Третье дело ГПУ возбудила по факту превышения служебных полномочий в должности Премьер-министра – нецелевое использование

200 млн евро, полученных от продажи квот парниковых газов в рамках Киотского протокола. С этим делом объединено и дело о приобретении по завышенным ценам автомобилей Opel Combo под видом медицинского оборудования.

Р. Кузьмин добавил, что в Государственной налоговой службе расследуются шесть уголовных дел по обвинению Ю. Тимошенко: в уклонении от уплаты налога с физического лица в 1997–1999 гг., в организации сокрытия валютной выручки, разворовывании бюджетных средств путем незаконного возмещения налога на добавленную стоимость и так далее. «Все – экономической направленности на несколько десятков миллионов. Ну и СБУ проводит досудебное следствие по факту покушения Юлией Владимировной на растрату бюджетных средств в сумме 405 млн долл. Это когда долги ее компании перед Министерством обороны РФ они с Лазаренко пытались переложить на плечи государства», – подчеркнул замгенпрокурора *(МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 7.12).*

***

Служба безопасности Украины обратилась в Шевченковский районный суд Киева с представлением об аресте экс-премьера Ю. Тимошенко с учетом тяжести преступлений экс-премьера и неоднократности их совершения. Об этом сообщила 7 декабря пресс-служба СБУ.

В СБУ отмечают, что действующим уголовно-процессуальным законодательством предусмотрена возможность избирать меру пресечения в отношении обвиняемого, даже если он отбывает наказание в учреждении выполнения наказаний.

Ранее Шевченковский райсуд решил продолжить рассмотрение уголовного дела по обвинению Ю. Тимошенко в злоупотреблениях ранее возглавляемой ею корпорации ЕЭСУ в Лукьяновском следственном изоляторе Киева *(МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 7.12).*

***

Партия «Батьківщина» требует отстранить от должности первого заместителя Генерального прокурора, члена Высшего совета юстиции Р. Кузьмина за неприкрытое давление на суд. Об этом говорится в заявлении президиума Политсовета партии.

В «Батьківщині» объясняют такое требование тем, что накануне заседания Апелляционного суда по делу против экс-премьера Ю. Тимошенко Р. Кузьмин дал интервью, в котором заявил, что не видит юридических оснований для отмены приговора Печерского районного суда столицы.

«Это заявил человек, который одновременно как заместитель Генпрокурора подписывает обвинительное заключение в отношении Ю. Тимошенко, а как член ВСЮ – освобождает судей за “неправильные” решения. Мы убеждены, что это неприкрытое, наглое давление на суд

накануне заседания 13 декабря», – говорится в сообщении.

В партии подчеркнули, что никакого юридического основания для содержания экс-премьера под стражей не существует, а ни один аргумент стороны обвинения не был доказан в ходе судебного разбирательства. «Поэтому мы настаиваем, что в заявлениях Р. Кузьмина есть признаки преступления, предусмотренного ст. 376 Уголовного кодекса Украины (вмешательство в деятельность судебных органов). Р. Кузьмин должен быть немедленно отстранен от должностей и в Генпрокуратуре, и в Высшем совете юстиции», – считает «Батьківщина» (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 7.12).

***

Если выяснится, что заражения диоксином не было и это был всего лишь пиар-ход, экс-Президенту В. Ющенко грозит ответственность за введение следствия в заблуждение. Об этом заявил первый заместитель Генерального прокурора Р. Кузьмин.

«Если будет достоверно установлено, что никакого покушения на жизнь Виктора Андреевича не было, если будут весомые доказательства того, что это все придумано, в этом случае будет поставлен вопрос об уголовной ответственности. Но это возможно только в случае, если мы достоверно установим, что отравления не было. Поэтому и нужна кровь для повторного анализа», – рассказал заместитель Генпрокурора.

При этом Р. Кузьмин подчеркнул, что у следствия нет достоверно установленного факта отравления кандидата в Президенты диоксином. «Для того чтобы в этом деле поставить точку, нам нужна его кровь. Несмотря на то что прошло семь лет, диоксин в таком количестве, как у него нашли в 2004 г., из организма никуда не денется, не испарится. Если он у Виктора Андреевича был, то он в крови должен остаться. В данное время В. Ющенко со своими юристами обдумывает условия, на которых он нам готов предоставить для анализов образцы своей крови. Он хочет, чтобы исследования проводились в нескольких лабораториях, не только в нашем Институте им. Медведя, получившем международную аккредитацию на исследования. Мы определимся с тем, на каких условиях сдать образцы крови», – заявил он.

По словам заместителя Генпрокурора, сейчас решается вопрос о закрытии уголовного дела. «Если в ближайшее время В. Ющенко не передаст кровь, то после проведения определенных следственных действий мы будем решать вопрос о прекращении этого уголовного дела. К тому же не надо забывать, что официально в правоохранительные органы В. Ющенко по поводу своего отравления не обращался. Данное дело возбудили на основании информации, опубликованной в СМИ одним из руководителей предвыборного штаба В. Ющенко», – говорит Р. Кузьмин.

Как известно, ранее Генеральный прокурор Украины В. Пшонка заявлял о том, что бывший Президент затягивает повторную сдачу крови на анализ в рамках расследования уголовного дела о его отравлении (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 7.12).

***

Лидер ВО «Свобода» О. Тягнибок заявил, что на любые компромиссы со властью идти нельзя. По его словам, любые договоренности завершаются плачевно для тех, кто договаривается с Партией регионов.

Отвечая на вопрос о том, имеет ли оппозиция право сотрудничать с властью, лидер «Свободы» заявил, что в идеале оппозиция должна идти на компромисс по некоторым вопросам. «Но только в том случае, когда в государстве существует национальная власть и национальная оппозиция. В нашем же случае власть досталась не национальной политической силе. Это кучка варваров, которые захватили крепость, и теперь имеют время на ее разграбление. Они понимают, что скоро их выгонят, поэтому быстро грабят, насилюют, жгут», – отметил он.

Лидер «Свободы» также недоумевает, почему некоторые действия оппозиционных сил на местах часто отличаются от заявлений их лидеров. «Почему депутаты того же В. Кличко на местах принимают решения, которые расходятся с публичной позицией их лидера? Пример: Вышгородский райсовет. На повестке дня стоит вопрос о продаже за бесценок Межигорья В. Януковичу. В том совете два наших депутата, и только они четко выступают и голосуют «против». А пять из семи В. Кличко голосуют «за». Вот я хочу понять – если такое поведение на местах, то в чем тогда оппозиционность?» – спросил он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2011. – 8.12).

***

Першими у списку на парламентські вибори від партії «Свобода» підуть О. Тягнибок, Б. Бенюк та І. Фаріон. Про це розповів голова партії О. Тягнибок.

«Можна буде звірити наш новий список зі списком на попередніх виборах. Це будуть практично ті ж люди: Тягнибок, Фаріон, Бенюк, три голови облрад – Сич, Кайда, Панькевич. А є ще Вітів, Мохник, Ігор Мірошниченко», – розповів він.

Водночас, відповідаючи на питання про настрої всередині об'єднаної опозиції, О. Тягнибок зазначив, що опозиційний блок тільки формується, і чітко охарактеризувати його поки складно (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 8.12).

***

Президент Европейской народной партии (ЕНП) В. Мартенс заявляет, что перспективы для Соглашения между Европейским Союзом и Украиной об ассоциации не существует до тех пор, пока в стране есть политические заключенные. Об этом он заявил на конгрессе Европейской народной партии во французском городе Марсель, сообщает пресс-служба Ю. Тимошенко.

«Никакое соглашение не может быть подписано, ратифицировано и имплементировано, пока не будет четких обязательств и четких мер, которые изменят ситуацию. Эти обязательства должны привести к освобождению Ю. Тимошенко и других политических заключенных. Они должны получить

право участвовать в выборах, как ближайших, так и последующих», – заявил В. Мартенс.

По его словам, Европейская народная партия впервые за свою историю переживает ситуацию, когда представители ее семьи находятся в заключении в третьих странах. В. Мартенс подчеркнул, что на сегодня такие узники есть только в двух странах Европы – Беларуси и Украине.

Президент ЕНП считает, что Ю. Тимошенко осуждена в результате «нечестного и политически мотивированного процесса», начатого с единственной целью, – уничтожить демократическую оппозицию в Украине.

В. Мартенс подчеркнул, что Европейская народная партия всегда поддерживала европейскую Украину, однако сейчас этот вопрос остается в компетенции Администрации Президента Украины. Президент ЕНП обратил внимание собравшихся однопартийцев на стул с фотографией заключенной Ю. Тимошенко в зале, где проводится конгресс (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2011. – 7.12).

***

Смена главы парламентской фракции «БЮТ – Батьківщина» означает усиление влияния на фракцию заместителя председателя партии «Батьківщина» А. Турчинова. Такое мнение высказал политолог В. Фесенко.

«Замена на Кожемякина действительно означает усиление влияния А. Турчинова. Я так понимаю, что для такой замены формальным поводом стала ситуация, когда Кириленко взял на себя инициативу, которую не поддержала фракция. Я так понимаю, что происходит централизация, то есть А. Турчинов берет под контроль не только аппарат партии, но и непосредственно фракцию, для того чтобы была единая и согласованная политика», – считает эксперт.

В. Фесенко подчеркнул, что в БЮТ на сегодняшний день есть проблема внутреннего противостояния. И далеко не всем нравится фигура А. Турчинова, считает политолог. «Идет борьба интересов... Отсутствие четкой единой тактики, не говоря уже о стратегии», – подчеркнул он.

По мнению политолога, ситуацию внутри фракции обостряет еще и стремление А. Турчинова к сотрудничеству с лидером «Фронту змін» А. Яценюком. «Уже фактически сложился тандем Турчинов-Яценюк», – отметил эксперт (*Главком: Новости политики и экономики // Политолог: Уже фактически сложился тандем «Турчинов-Яценюк»* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 7.12).

***

12 чорнобильців, які проводять свою акцію біля Кабінету Міністрів, сьогодні вранці оголосили сухе голодування.

Вони розтягнули напроти Кабміну на схилі плакат «Оголошуємо сухе голодування», демонстративно вилили воду і розпочали акцію. Загалом біля будівлі уряду голодують близько 30 чорнобильців.

Водночас одній з учасниць акції голодування стало зле.

Їй допомогли дістатися до автомобіля «швидкої допомоги», який постійно чергує біля учасників акції, де їй зараз медики надають допомогу (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2011. – 8.12).

***

У Харкові розпочалася безстрокова акція протесту чорнобильців. Про це повідомив один із організаторів акції В. Беляков. Він наголосив, що харківські чорнобильці вимагатимуть виконання рішень судів про призначення пенсій та доплат. За його словами, акція розпочалася на підтримку чорнобильських виступів, які проходять у Донецьку, Києві та інших містах України.

Беляков підкреслив, що сьогодні близько 12.00 у Харкові проходить погоджувальна рада, на якій чорнобильці наполягатимуть на встановленні наметів. За його словами, намети планується встановити в парковій зоні за пам'ятником Леніну на площі Свободи. «Акція триватиме допоки не почнеться виконання рішень судів про призначення пенсій чорнобильцям», – сказав В. Беляков. За його словами, наразі чорнобильці не планують розпочинати голодування (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2011. – 8.12).

ЕКОНОМІКА

До загального фонду державного бюджету залучено 22,2 млрд грн. Про це повідомив голова ДПС України О. Клименко під час прес-конференції.

«Це найбільша сума за всі роки незалежності України. Короткострокові прогнози були менш оптимістичними, ніж отриманий результат. Такого результату досягнуто завдяки нашим бізнесменам, які наполегливою працею забезпечили зростання економіки. І, що найбільш важливо, не намагалися сховати свої заробітки, чесно віддавши державі належну частину», – зазначив О. Клименко.

За оперативними даними, до Зведеного бюджету України сплачено 30,3 млрд грн платежів, що контролюються податковими органами, з них до державного бюджету – 23,1 млрд грн, місцевих бюджетів – 7,2 млрд грн.

Загалом, за 11 місяців поточного року до Зведеного бюджету України надійшло 243,8 млрд грн платежів. Це на 58 млрд грн більше, ніж у минулому році. З них до державного бюджету – 177 млрд грн та до місцевих бюджетів – 67 млрд грн.

Збір платежів до загального фонду державного бюджету перевищив минулорічний показник в 1,5 раза (+57,2 млрд грн) та становив 170,4 млрд грн. Бюджетний розпис Міністерства фінансів України зі збору платежів до загального фонду державного бюджету виконано на 102,7 %, додатково одержано 4,5 млрд грн.

На думку керівника податкового відомства, таких результатів вдалося

досягти також за рахунок ефективної роботи працівників податкової. «Протягом останнього часу докладено чимало зусиль для підвищення якості обслуговування платників. Фахівці податкової зробили все для того, щоб сплата податків стала процедурою простою, зручною та необтяжливою», – підкреслив О. Клименко (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 8.12).

***

За дев'ять періодів кількість платників, які отримали право на ПДВ-автомат збільшилась більш ніж у дев'ять разів. Про це повідомив голова ДПС України О. Клименко під час засідання колегії.

«Механізм автоматичного відшкодування працює дедалі ефективніше. За чітко визначеними критеріями, без впливу суб'єктивного фактору, без зайвої бюрократії. Особливо приємно, що самі платники докладають зусиль, аби відповідати цим критеріям», – зазначив О. Клименко.

За його словами, за період дії Податкового кодексу в автоматичному режимі відшкодовано майже 14 млрд грн 297 підприємствам. Серед них представники усіх регіонів України. За 11 місяців поточного року задекларовано до відшкодування на рахунки платників 41,9 млрд грн податку на додану вартість. Відшкодовано на рахунки платників 39,4 млрд грн. Це майже в 2 рази більше, ніж за відповідний період минулого року (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2011. – 8.12).

***

НАК «Нефтегаз Украины» перечислил российскому ОАО «Газпром» 210 млн долл. и 7,2 млрд руб. за импортированный в ноябре газ. Об этом сообщила пресс-служба «Нефтегаза».

По данным компании, всего за ноябрьские поставки она должна «Газпрому» 972,2 млн долл. Вместе с тем в «Нефтегазе» уточнили, что в соответствии с подписанным 5 декабря этого года дополнительным соглашением к основному контракту компания имеет право проводить расчеты за импортированный природный газ к 28 числу следующего за отчетным месяца.

Ранее «Нефтегаз» был обязан проводить оплату до 7 числа следующего месяца, иначе «Газпром» получал право в дальнейшем поставлять газ только по факту 100 % предоплаты. В случае ее невнесения российская компания имела право прекратить подачу газа в Украину. Отметим, что цена газа в IV квартале для «Нефтегаза» составляет около 400 долл./тыс. куб. м с учетом скидки в размере 100 долл./тыс. куб. м (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2011. – 7.12).

***

Новая цена российского газа для Украины может составить около 250 долл./тыс. куб. м. Об этом рассказал директор Института энергетических исследований Д. Марунич.

Такая цена позволит получить сбалансированный бюджет, даже если

поступления от экспорта окажутся ниже запланированных из-за рецессии экономики в Европе. Взамен придется создать консорциум (либо другую структуру), допускающую «Газпром» к управлению украинской газотранспортной системой (ГТС), а главное – подземными хранилищами газа (ПХГ), только на таких условиях подписание возможно. Ранее Украина хотела оставить ПХГ за собой.

Независимый эксперт В. Землянский считает, что при сдаче россиянам ГТС и хранилищ в управление на 10–15 лет Украина вполне может рассчитывать на цену газа до 200 долл./тыс. куб. м. «Продавать ГТС вряд ли будут, это значит зарезать курицу, несущую золотые яйца. Главное, что мы должны получить взамен – дешевый газ и гарантии неизменных объемов транзита лет на пять и более», – говорит В. Землянский.

В пресс-службе Минэнерго также подтверждают, что договоренности достигнуты, но подписать соглашение пока сложно из-за того, что Украина еще в феврале присоединилась к так называемому второму пакету евроэнергетической хартии – в нем сказано, что одна и та же структура не может быть продавцом и поставщиком газа в Европу. А если «Газпром» войдет в консорциум либо полностью возьмет в управление нашу ГТС, получится именно так (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 7.12).*

***

В октябре импорт стальных труб в Украину уменьшился на 17,4 %, или на 1,2 тыс. т по сравнению с сентябрем до 5,71 тыс. т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

Затраты на импорт труб в октябре уменьшились на 4,9 %, или на 0,6 млн долл. до 11,73 млн долл.

Импорт бесшовных труб сократился на 10 %, или на 0,29 тыс. т до 2,6 тыс. т, а труб диаметром более 406,4 мм – на 36,4 %, или на 0,95 тыс. т до 1,66 тыс. т. Импорт труб и профилей пустотелых увеличился на 2,8 %, или на 0,04 тыс. т до 1,45 тыс. т.

В октябре 2011 г. импорт стальных труб увеличился на 55,6 %, или на 2,04 тыс. т по сравнению с октябрем 2010 г.

В январе – октябре 2011 г. по сравнению с январем – октябрём 2010 г. импорт стальных труб увеличился на 41,6 %, или на 20,01 тыс. т до 68,1 тыс. т на 125,36 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 7.12).*

***

Банки получили возможность застраховаться от рисков девальвации гривни – теперь они смогут продавать иностранную валюту Нацбанку на условиях свопов, выкупая ее в будущем по заранее зафиксированному курсу.

Проведение валютных своп-операций Нацбанк начнет с 16 декабря. Порядок проведения этих операций утвержден постановлением НБУ № 434, которое вчера было разослано всем учреждениям. Минимальный объем

операции составит 10 млн грн, а максимальный не должен превышать 50 % регулятивного капитала банка.

Для того чтобы провести операцию с НБУ, банк должен работать не меньше года, иметь генеральную валютную лицензию и своевременно погашать кредиты регулятора. Обязательным условием станет заключение дополнительного соглашения с НБУ. При проведении операции Центробанк будет принимать во внимание ситуацию на денежно-кредитном рынке, монетарные возможности, а также целесообразность операции.

Отметим, что среднедневной валютный спрос на наличном рынке Украины в ноябре уменьшился на 4,1 % по сравнению с предыдущим месяцем. По данным НБУ, поступление валюты от нерезидентов в ноябре превысило ее отток из Украины на 2,2 млрд долл. При этом предложение валюты на наличном рынке относительно октября осталось почти неизменным (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 8.12*).

***

Среднедневной валютный спрос на наличном рынке Украины в ноябре уменьшился на 4,1 % по сравнению с предыдущим месяцем. Об этом сообщил Национальный банк Украины.

По его данным, поступление валюты от нерезидентов в ноябре превысило ее отток из Украины на 2,2 млрд долл. При этом предложение валюты на наличном рынке относительно октября осталось почти неизменным.

Так, среднедневные поступления валюты увеличились по сравнению с октябрём на 5,5 %, что способствовало увеличению предложения на межбанковском рынке на 12,2 % и уменьшению в 2 раза чистого спроса на безналичную иностранную валюту.

Благодаря этому рыночный курс по безналичным операциям с начала ноября снизился на 0,09 %, до 8,0168 грн/долл., по наличным операциям – на 0,02 %, до 8,0533 грн/долл. Официальный курс за этот период снизился на 0,16 %, до 7,9897 грн/долл., а относительно евро и российского рубля – укрепился на 5,67 % и 4,39 %, до 10,6551 грн/евро и до 2,5509 грн/10 руб. соответственно (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 7.12*).

***

По состоянию на 31 ноября золотовалютные резервы Национального банка Украины составили 32,408 млрд долл. Об этом говорится в сообщении НБУ.

Таким образом, за прошедший месяц золотовалютные резервы НБУ уменьшились на 5,1 %, или на 1,175 млрд долл.

В частности, резервы в иностранной валюте на 31 ноября составили 30,847 млрд долл., специальные права заимствования – 18,1 млн долл., золото – 1,542 млрд долл.

Как сообщалось, в октябре золотовалютные резервы НБУ уменьшились на 778,19 млн долл., составив на конец месяца 34,162 млрд долл.

В июне председатель Нацбанка С. Арбузов заявил, что золотовалютные резервы Национального банка к концу 2011 г. сохранятся на уровне 38 млрд долл. Вместе с тем глава Нацбанка отметил, что ситуация с размером резервов во многом будет зависеть от состояния платежного баланса страны (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2011. – 7.12).

***

Экспорт зерна из Украины в этом месяце сократился на 49 %. Об этом пишет информационная служба Bloomberg.

«По данным УкраАгроКонсалтинг, в начале декабря Украина экспортировала 161 тыс. т зерна, в том числе 11 тыс. т пшеницы и 150 тыс. т кукурузы. В прошлом месяце общая масса зерна составила 315 тыс. т», – пишет агентство.

В статье также отмечается, что Украина готова ежемесячно поставлять 908 тыс. т зерна, среди которых 700 тыс. т кукурузы и 157 тыс. т пшеницы (*GolosUA.com* (www.golosua.com). – 2011. – 7.12).

***

Украина сможет значительно увеличить производство и экспорт электроэнергии в Европу, если задействует все свои мощности. Об этом заявил генеральный директор вертикально-интегрированного холдинга ДТЭК М. Тимченко, выступая в Лондоне на конференции «Украина – взгляд изнутри 2011: на пути к успеху?».

«Сегодня мы экспортируем 4 млрд кВтч (4 ТВтч) электроэнергии, если подключить все наши мощности, то сможем поставлять в Европу 25 ТВтч», – сказал он.

По словам М. Тимченко, Украина обладает огромным потенциалом развития электроэнергетики. «40 % энергогенерации приходится на электростанции, которые работают на угле. Это огромный потенциал, который требует инвестиций», – сказал он, отметив, что без инвестиций восстановить энергосектор страны не удастся.

Среди проблем отрасли М. Тимченко назвал несбалансированную тарифную политику в жилом секторе, необходимость дальнейшей приватизации объектов энергетики, износ мощностей, которые срочно нуждаются в модернизации и новых технологиях.

Напомним, что Украина оказалась на первом месте в рейтинге стран Европы по ценам на электроэнергию (*LB.ua/Экономика* (<http://economics.lb.ua>). – 2011. – 7.12).

***

Средняя экспортная цена украинской стали возросла за последнюю неделю, впервые с июля, на 0,4 %.

Стабилизация экспортных цен (даже если она окажется

кратковременной) в сочетании с возможным снижением цен на импортируемый газ и замедлением инфляции даст некоторую передышку гривне в краткосрочной перспективе, даже несмотря на снижение резервов НБУ, считают аналитики «ВТБ Капитал».

Последние дни курс гривни к доллару держится на уровне 8,02 грн практически в отсутствие поддержки НБУ.

Однако в среднесрочной перспективе курс гривни остается уязвимым из-за повышенной неопределенности в отношении платежного баланса в 2012 г., заморозки сотрудничества с МВФ и приближения парламентских выборов, сообщает эксперты.

Напомним, что своим законопроектом № 9488 Национальный банк Украины сделал шаг к свободной конвертируемости гривни (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2011. – 7.12).